

PORTFÓLIÓ

Farkasné Bagó Emília

Sajátos nevelési igényű gyermekek integrációs pedagógusa

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Kaposvári Campus

2023

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Kaposvári Campus

Sajátos nevelési igényű gyermekek integrációs pedagógusa Szak

Pedagógusi kompetenciáim fejlődése

Belső konzulens: Gróf Anita

gyakorlatvezető

Készítette: Farkasné Bagó Emília

LNFBZ7

tagozat (levelező)

Intézet/Tanszék: Neveléstudományi

Intézet

Kaposvár

2023

TARTALOMJEGYZÉK

I. A PORTFOLIÓ ÖSSZEÁLLÍTÁSÁNAK SZAKMAI HÁTTERE	3
I. 1. A szakmai életút bemutatása	3
I. 2. A szakmai és személyes indítékok, elvárások a képzéssel kapcsolatban.....	12
I. 3. Önértékelés, fejlesztendő területek	13
1. kompetencia -Szakmai feladatok, szaktudományos, szaktárgyi, tantervi tudás	13
2. kompetencia -Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz kapcsolódó önreflexiók.....	14
3. kompetencia-A tanulás támogatása	15
5. kompetencia: A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység.....	17
6. kompetencia: Pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése.....	18
7. kompetencia: A környezeti nevelésben mutatott jártasság, a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselője és a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök átadásának módja	19
8. kompetencia: Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás	20
9. kompetencia: Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért	20
II. SZAKMAI FEJLŐDÉST ELŐSEGÍTŐ TANULÁSI EREDMÉNYEK	22
II. 1. Nevelési, oktatási intézmény hatékonysága.....	22
II. 2. Fogyatékosok ismeretrendszere.....	26
II. 3. A pedagógus szerepe és munkatevékenysége.....	30
II. 4. Az integráció és a szegregáció kérdései	34
III. TOVÁBBI TANULÁSI ÉS FEJLŐDÉSI CÉLOK MEGFOGALMAZÁSA	38
III. 1. A képzésen tanultak beépítésének lehetőségei a saját munkámba	38

III.2. Az elméleti ismeretek és a gyakorlati tapasztaltok összevetése, reflektálás ...	39
III.3. További szakmai tervek.....	40
MELLÉKLET.....	42

„Nincs még egy munka, ahol ennyi
A kudarc, hiábavaló erőfeszítés,
De ilyen sok siker, ennyi ajándék,
Kellemetlen és kellemes
Meglepetés éri az embert”

Antoine de Saint- Exupéry

I. A PORTFOLIÓ ÖSSZEÁLLÍTÁSÁNAK SZAKMAI HÁTTERE

I. 1. A szakmai életút bemutatása

A nevem Farkasné Bagó Emília. 1975. május 6-án születtem, egy kisvárosi család első gyermekeként. Életem szervesen kötődik Kalocsához, hiszen itt élek férjemmel és két lányommal. Hivatásom alakulását nagyban meghatározták gyerekkori élményeim: nagymamám és dédmamám testvéreivel való szoros női összetartás és szeretetburok, a süketnéma szomszéd kislánnyal való kapcsolatom, ami már ekkor megmutatta az átlagnál nagyobb elfogadásomat a másság felé, valamint a nyári szünetben való energiákkal teli iskolás játékok, ahol mindig én voltam a tanító néni. Ezek voltak azok a korai évek, ahonnan táplálkozva én már egészen korán tudtam, hogy pedagógus leszek. A másik élmény, ami engem olyan emberré tett, ami vagyok, az a sport élménye. Általános iskolás éveimet a Kalocsai Eperföldi Sportiskolai Általános Iskolában töltöttem, sport tagozatos osztályban. Hamar kiválógtam és a szertorna csapat oszlopos tagja lettem. A sport adta nekem azt a szívós kitartást és száját összeszorító munkabírást, ami engem ma is jellemez.

Középiskolában, részben szülői nyomásra, a Műszaki Szakközépiskola Ruhaipari Szakra kerültem be. A sportéletemet aktívan folytattam és a tornát kiegészítettem, rendszeres résztvevő voltam futó- és úszóversenyeken. A sport iránti nagy szenvedélyem sodort abba az irányba, hogy a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskolára adjam be a jelentkezésemet matematika- testnevelés szakra, melyre fel is vettek. Rövid idő alatt rájöttem, hogy én nem ezt akarom tanulni és csinálni. Egyre nagyobb vágyam lett a tanító képzésben részt venni. Be is adtam jelentkezésemet, de már levelező szakra.

Úgy gondoltam, hogy nem akarok senki terhére lenni, ezért munka mellett csináltam meg első diplomámat a bajai Eötvös József Főiskolán, tanító szakon, magyar nyelv és irodalom műveltségi területen. Munkahelyem meghatározó volt a további életem alakulásában, ugyanis a Kalocsa Város Önkormányzat Egyesített Szociális Intézményében, ezen belül pedig egy külön intézményben, mely a felnőtt korú értelmileg akadályozott emberek otthonát jelentette, kezdtem el dolgozni, mint foglalkoztató asszisztens. Egy nagyon összetartó, jó klímájú közösségbe kerültem, akik mind példát mutatva tanítottak olyan dolgokat, melyek nekem, ebben az akkoriban még eléggé zárt világban újak voltak. Ezekről az nővérektől, foglalkoztatóktól, szociális gondozóktól kaptam az utamra hatalmas, máig ki nem fogyó empátiát. A foglalkoztató státusz még ekkoriban új volt, ezért kollégáimmal mi voltunk az úttörői ennek a munkakörnek. A foglalkoztatók feleltek a gondozottak napközbeni tevékenységeikért, napirend szerint mindenkit a képességeinek megfelelően fejlesztettünk, készültünk műsorokra, sétáltunk kirándulásokat szerveztünk, próbáltuk napjaikat minél színesebbre festeni.

A főiskola utolsó évében azonban a hosszú gyakorlat miatt munkát kellett váltanom, így kerültem még képesítés nélkül egy kis faluba, Bátyára, napközis nevelőként. Ebben az időben kezdtem a torna edzői pályafutásomat is. A bátyai iskolás kislányokból hamar tornász csapatot kovácsoltam és a diákolimpia versenyein indultunk sikeresen. Igazán jó gyakorlat volt ez számomra, hiszen összevont csoportba dolgozó napközis nevelőként, több osztályfok gyermekeinek kellett követnem a tanulmányait. Így alapos betekintést nyerhettem a hasznos tanügyi dokumentumokba. Azonban itt nem maradhattam sokáig, hiszen egy tartósan távollévő kolléga álláshelyén voltam. Hatalmas szerencsémre azonban Kiskőrösre sodort az élet, a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzatok Kiskőrösi Közoktatási Intézményébe gyógypedagógiai asszisztensként. Ekkor Szemkő Péter volt az igazgató, akivel az országos kapcsolatai miatt mi nagyon sokat utaztunk és tapasztaltunk. Ekkor vett szárnyai alá engem két, számomra felbecsülhetetlen szakmai tudással rendelkező alázatos gyógypedagógus, akik által nyilvánvalóvá vált, hogy a gyógypedagógia az én utam. Egyikük Markó Ibolya, aki később ennek az intézménynek lett az igazgatója, ő egyengette utamat és mutatott számomra példát, mely a gyógypedagógiai pályámat nagymértékben megalapozta és motiválta. Másik ilyen nagytiszteletű pedagógus az életemben Lelkes Katalin volt. Ő mutatta meg nekem a Lépésről-Lépésre iskolai programot, melynek létezéséről én addig nem is tudtam. Ekkor kaptam első szeletét a belém vetett hit erejének. El is végeztem az ehhez tartozó képzést is, így részesültem a Lépésről lépésre gyermekközpontú iskolai nevelés tanítói tréningből.

A programhoz tartozó képzésen sajátíthattam el azokat a módszereket, amelyek nagy részét később is folyamatosan használtam és alkalmazom ma is. Alapelveként jelenik meg a pályám során a nyitottság, az egyéni fejlődés figyelembe vétele, a korszerű tudás, a harmónia, és a családok bevonása az iskolai életbe. Elengedhetetlen volt, hogy a tanulói csoportok, közösségek alakulását segítsem, fejlesszem, növeljem a tanulók esélyeit és nyitott legyek a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenységre. A Lépésről- lépésre program alapelemei között jelenik meg a gyermeket körülvevő világ megismerése játékos tevékenységek által, mely ismeretek beépülése természetessé válik a mindennapi életben.

A tevékenykedés által kiválóan lehet formálni a gyermekek attitűdjét. Kereső, tapasztaló magatartásmóddal, élménypedagógiával, a környezeti problémák felismeréséhez, megoldásához szükséges jártasságok, készségek, kompetenciák fejlesztése, kialakítása volt a célom. A környezetre figyelő, környezetbarát magatartású személyiséget próbáltam és próbálok formálni. A környezeti nevelésből adódó egyediségének köszönhetően olyan speciális kompetenciák fejlesztését segítik, mint pl. fenntarthatóság szemlélete, környezettudatosság, környezetbarát életmód. Az együttműködés tanítására sokszor használtam a kiscsoportos foglalkozásokat. A csoport sajátossága és egyben erőssége, hogy a közösségben rejlő erő, a közösség fejlesztő, nevelő ereje természetesen segíti a szociális képességek fejlődését is. A Lépésről- lépésre program individualizáción alapuló gyermekközpontú hozzáállást kíván, és alapelvei közt jelenik meg a kommunikáció valamennyi formája a világ jelenségeinek megismerésében és megértésében. Hamar osztályt kaptam, amivel akkoriban úgy éreztem, hogy engem a mélyvízbe dobtak. Ez az év kitartóvá és céltudatosá tett, bár nagyon nehéz volt, mégis minden apró siker előrébb vitt. A gyerekekkel eltöltött évek alatt tanultam meg azt, hogyan lehet a gyerekeket eredményesen motiválni, miként kell a szülőkkel úgy kapcsolatot kialakítani, hogy együttműködésünk sikeres legyen. A kiskörösi éveim alatt mi, itt dolgozó pedagógusok megtanultuk és napi szinten használtuk a projektoktatást, a kooperatív tanítás elemeit és az elengedhetetlen differenciálást. Ebben az időszakban rengeteget fejlődött a szaktudományos, szaktárgyi, tantervi és problémamegoldó kompetenciám. Célom volt, hogy alapos, átfogó, korszerű szaktudományos, szaktárgyi és tantervi tudással rendelkezek, ismerjem az innovatív oktatási módszereket és magabiztos előadásmód jellemezzen. Tudatosságra törekedtem, már ekkor is, szaktantárgyi tudásom továbbképzéseken növeltem, illetve most is aktívan veszek részt ezeken.

2004 -ben férjhez mentem, egy olyan emberhez, aki pályámat a mai napig szeretettel segíti. 2004-ben életet adtam első kislányomnak, ekkor két év szakmai munka nélküli, de csodálatos időszak következett életemben. Ez az együtt töltött időszak segített abban, hogy felismerjem és rendszerezem, mi fontos igazán számomra. Végleg letettem voksomat a gyógypedagógusi pálya mellett.

Gyermekem gondozásával eltöltött időszak után visszatértem Kiskőrösre. Élének szakmai élet folyt ekkoriban az intézményben. Az igazgató személye is változott, Radicsné Szerencsés Terézia személyében, aki hatalmas munkabíráásával mindenki számára nagy tempót diktált. Számptalan pedagógus továbbképzés résztvevője voltam, folyamatosan konferenciákat szerveztünk és tartottunk, továbbá minden évben mi szerveztük az országos versmondó versenyt is, melynek egyik évében az én általam felkészített 4. osztályos, mélyszegénységben élő kislány lett a győztese. Részt vettem egy módszereket bemutató tankönyv megírásában is, mely 2008- ban jelent meg a Szegedi Tudományegyetem Pszichológiai Tanszékének támogatásával. Ekkor már látható volt, hogy elkerülhetlenné vált jelentkezésem beadása a Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Karára. 2008- ban gyógypedagógus - tanulásban akadályozott pedagógia szakos tanár lettem.

2009- ben megszületett második gyermekem. A GYES letelte után nyilvánvalóvá vált, hogy lehetetlen két kicsi gyermek mellől naponta 30 km - t autózni. Ezért fájó szívvel, de el kellett köszönni a kiskőrösi tantestülettől és helyben munkát vállalni. Ekkor a kiskőrösi intézmény már EGYMI-vé szerveződött és a kalocsai Nevelési Tanácsadó is ide tartozott. Itt épp volt egy üres állás, melyet nekem ajánlottak fel. Számomra teljesen új munkakörbe kerültem: a szakértői bizottság tagja lettem. Ezekben az években túlórában kiségittem a kiskőrösi Nevelési Tanácsadót is, mint szakértői bizottságban dolgozó gyógypedagógus. Ismét erős szakmai évek következtek, mindkét telephelyen magas szintű diagnosztizáló munka folyt, melybe bekerülve igazán megtisztelve éreztem magam. Ebben az időszakban kezdtem újra a tornaedzői pályafutásomat a KSE (Kalocsai Sport Egyesület) színeiben. Már aktív szövetségi versenyzőink voltak, amikor sajnos 2014-ben egy váratlan egészségügyi problémával kellett megküzdennem. Szívleállás miatt pacemaker behelyezése vált szükségessé számomra. Ez olyan súlyú probléma lett életemben, mely komoly lelki megrázkódtatást okozott. Úgy gondoltam, hogy az előző életemet, olyan formában, ahogy volt, nem folytathatom.

Felmondtam és a kalocsai Nagyasszonyunk Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium gyógypedagógusa lettem. Jóval nyugalmasabb időszak következett. Az én dolgom az általános iskolás korú BTMN küzdő és a SNI tanulók fejlesztése volt. Nagy örömmel vágtam bele a munkába, mert újra alkalmazhattam az én általam szeretett módszereket, a Lépésről-lépésre program, a kooperatív és projekt oktatás elemeit. Sokrétű módon vettem figyelembe a pedagógiai folyamat minden lényeges elemét, az egyéni fejlesztési terveket és óraterveket kidolgoztam, a taneszközöket megfelelően választottam ki. Látásmódomat még több továbbképzéssel egészítettem ki, ekkor végeztem el a Szorobán tanfolyamot, ami nagy segítséget nyújtott a matematika területén nehézséggel küzdő gyermekek fejlesztésében. Mindig figyeltem arra, hogy a fejlesztő órákat színesebbé tegyem és az órát jól megszervezett, logikusan felépített egységek alkossák. A hatékony fejlesztés érdekében itt is szem előtt tartottam a szülőkkel és a pedagógus kollégákkal való szoros együttműködést. Egy-egy foglalkozáson a kitűzött célok tudatosításából indultam ki. A célok meghatározásához figyelembe vettem a tantervi előírásokat, az intézmény pedagógiai programját, a gyermek fejlődését, a szakértői véleményére írt fejlesztendő területeket és az egyéni fejlesztési tervet. Fontos volt, hogy ebben a nagy létszámú, kevésbé elfogadó környezetben irányítsam a tanulói csoportok, közösségek alakulását, fejlesztését. Segítsem őket az esélyteremtésben, nyitottsággal példát mutassak a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenységre. Erősen ösztönöztem mind a szülőket, mind a gyerekek közötti kommunikációt, véleménycserét. Mások véleményére mai napig nyitott vagyok, pozitív és negatív kritikát is próbálok beépíteni nevelői munkámba. A megismert, kipróbált kezdeményezéseket mind a csoportfoglalkozásokon, mind egyéni foglalkozáson rendszeresen alkalmaztam. Óráimon a harmóniára, biztonságra, elfogadó légkör kialakítására törekedtem.

Ezekben az években párhuzamosan részt vettem az ORIGÓ Család és Gyermejkölési Központ pályázatában, melyben az iskolai szociális segítő munkakört dolgoztuk ki. Élénk kapcsolatot építettem ki a környék gyermek- és családvédelemben dolgozó szakembereivel. Igényem, hogy a hátrányos helyzetű gyerekeken segíthessek kiteljesedni, mert nyaranta éveken keresztül részt vettem nyári táboroztatásokban, kézműves és játékos tevékenységek levezetésében. Mivel iskolai fejlesztőként délelőttömöt nem az intézményben töltöttem, ezért délelőttönként megbízási szerződéssel a bátyai és a dusnoki óvodás SNI gyerekek fejlesztését láttam el, valamint a Pedagógiai Szakszolgálat is megkeresett korai fejlesztés ügyében. Ezt a munkakört is elvállaltam.

2019-ben pedig azért kerestek meg, mert egy szabad gyógypedagógus státuszuk lett és rám gondoltak, mint korai fejlesztő. Én örömmel vállaltam teljes állásban ezt a feladatot. Így lettem korai fejlesztő a kalocsai BKM Pedagógiai Szakszolgálat Kalocsai Tagintézményénél. Ekkor ismertem meg a gyógypedagógiának ezt a nagyon finom szegletét, mely egy egészen más hozzáállást igényel az eltérő fejlődés miatt. Az ide bekerülő gyerekek néhányánál a szülés, születés körüli időszakban elszenvedett sérülések életre szóló hatással bírnak. Nyilvánvaló, ahhoz, hogy rugalmas, minél önállóbb felnőtt váljon belőlük, több és korábbi figyelmet és támogatást igényelnek, mint a kortársaik. Nagyon fontos szerephez jut a szülőkkal való akár bensőségesebb kapcsolat, melyben, mint szakember, kötelességemnek éreztem, hogy a szülőket bevonjam, segítsen vagy támpontokat adjak, melyek akár hetekig vagy évekig hatással vannak életükre. Ebben az időszakban működtettem egy Ficánka nevű csoportot is, mely a megkésett beszédfejlődésű, de nem a korai fejlesztésben részt vevő gyermekek számára adott terápiás lehetőséget. A korai fejlesztésben és a Ficánka csoportban megfelelő útmutatókat biztosítottam mind a gyerekek, mind a szülők számára. Gondozott gyermekeimben igyekeztem kialakítani az ismeretszerzés örömeit. Önálló tanuláshoz szükséges stratégiákat próbáltam meg nyújtani, az egyéni és a csoport sajátosságoknak megfelelően. Támogattam őket abban, hogy motivációjuk növekedjen az ismeretek megszerzése és az önálló feladatvégzés felé, kitartásuk pedig növekedjen. Pozitív visszajelzésekre épülő, bizalomteli légkört alakítottam ki, a szülőket fokozottan támogattam, tanácsokkal láttam el. Ekkoriban a Kalocsai Fényi Gyula Általános Iskola Belvárosi Általános Iskolája kért fel, megbízási szerződéssel, SNI gyerekek ellátására. Nagy jelentősége volt a módszertani felkészültségemnek, ami szükséges volt ahhoz, hogy a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekeknek, tanulóknak, az egyéni bánásmódon keresztül a személyiségüket tudjam alakítani. Fontos volt, hogy segítséget tudjak adni a többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához, az őket tanítóknak.

Ebben az időszakban köszöntött be az első pandémiás időszak, mely kezdetekor számomra egy világ omlott össze. Számptalan kérdés vetődött fel bennem, melyek szűk lényege: hogyan lehet korai fejlesztést online végezni? Borzasztóan féltem az elején és életemben először tehetetlennek éreztem magamat. Az érintett szülők egy része nem birtokolt olyan eszközöket, melyek használatával órát lehetett volna tartani. Online nagyon kevés korai fejlesztéssel foglalkozó kidolgozott anyag állt rendelkezésemre.

Ezért elkezdtem gondolkozni, és kitaláltam, hogy minden héten kinek emailben, kinek levél útján küldtem a támogatásomat és a feladat ajánlásaimat, ezeket kiegészítve pedig 30- 45 perces órákat tartottam messenger videóhíváson keresztül. Ezzel hidaltam át ezt az időszakot. Ebben az időszakban szerintem minden pedagógus magas szintre fejlesztette saját digitális kompetenciáját.

A pandémiás időszak életem egy nagyon fontos területét vette el tőlem: a szertorna edzések gyakorlatilag megszűntek. A két lezárás közötti időszakban sem lehetett használni már azt a sportcsarnok részt, mely idestova Kalocsán 50 éve a tornasport szolgálatában állt. Szervezeti átalakulások miatt ez a csarnok olyan tulajdonos kezébe került, aki a továbbiakban megszüntette a sportéletet ezen a helyszínen. Ezt követően feloszlott az egyesület is.

Következő tanévben nagyrészt, már a járási szakértői bizottságban kaptam az óráimat. Hamar elvárás volt, hogy jó néhány év kihagyás után ugyanolyan rutinnal folytassam ezt a tevékenységet, mint azelőtt. Ez a tanév kezdetben nehéz volt a számomra. Párhuzamosan a Belvárosi Iskolában továbbra is dolgoztam, mint megbízással szerződött gyógypedagógus. Az ekkor bekövetkező pandémiás időszak már nem okozott akkora sokkot, mint az első. A munka is megfoghatóbb volt, dokumentumelemzés módszerével végeztünk kontroll vizsgálatokat. 2021 szeptemberétől már 19 órában a járási szakértői bizottság tevékenységében találtam magamat. Két órában pedig a Szárnyat Bontogató iskola előkészítő csoportot irányítottam, amely lehetőség nagy örömet jelentett számomra, a diagnosztika száraz világából újra 10 kicsi gyermek pedagógusa lehettem egy rövid időre. Ezzel a csoporttal az iskolakezdéshez szükséges részképességek csiszolását vettük célba.

Múlt tanévben pályázat útján nyílt lehetőségem, hogy a Sindelar óvodai és iskolai vizsgálóeljárást és tréningprogramot megtanuljam, valamint elvégezzem a Gyermekek felmérése és értékelése neuro-szenzomotoros szemléletű Longitudinális Komplex Vizsgálat (Longikid) képzést is. Közben még szintén pályázati forrásból megtanultam a WISC- IV intelligencia teszt használatát és értékelését.

Mindezek a megújulást és szakmai frissességet jelentették számomra, hiszen a pedagógus hivatás együtt jár egy élethosszig tartó tanulással és a társadalmi jelenségek változásával együtt járó folyamatos megújulással. A pedagógusoknak egész életpályájuk során szükségük van a fejlődésre, a folyamatos tanulásra. Ez a tanulási folyamat segít bennünket abban, hogy a mai rohanó világban megértsük a gyermekek problémáit, segíteni tudjunk a szülőknek.

Múlt tanévtől kezdtem saját fizetésemet kiegészítő vállalkozásomat, mely magánúton kívánja fejleszteni azon gyermekeket, akik valamilyen tantárgyból korrepetálást vagy korrekciót igényelnek, illetve olyan gyerekek fejlesztését tűztem ki célul, akiknek a szüleikben felmerült az az igény, hogy az iskolai fejlesztésen túl is szeretnének gyermekük számára egyéni fejlesztő órákat. Vállalkozásom neve: Emi néni tanoduja.

A Pedagógiai Szakszolgálatnál jelenleg kizárólag a szakértői bizottságban dolgozom, mint gyógypedagógus. A diagnosztizáláshoz elengedhetetlen, hogy saját tevékenységemet folyamatosan elemezzem, értelmezzem, megtervezzem és fejlesszem. Segítem a szülőket abban, hogy az adott helyzetet elfogadják, és tudatosan kezeljem az értékek sokféleségét. Értékelem és elemzem a tanulók személyiségfejlődését. Munkámban figyelembe veszem a gyerekek és a gyerekközösségek eltérő kulturális, illetve társadalmi háttéréből adódó sajátosságait. Az együttműködést támogató, motiváló módszereket alkalmazok, igyekszem mások értékeit megismerni. A konfliktusok megelőzésére törekszem azzal, hogy a szülők és a pedagógusok problémáit meghallgatom, ha szükséges, más szakember segítségét hívom, és közös munkával a harmóniára törekszem. A körzetünkben munkálkodó pedagógusokkal folyamatos és előremutató kapcsolatot ápolok. A szakmai ismereteimet- és a speciális kompetenciáimat mérő eszközökkel szélesítem. Megfelelő és érthető mérő eszközöket használok. A vizsgálatok alatt folyamatosan törekszem a visszajelzésre, és arra, hogy értékeléseim világosak, egyértelműek legyenek. A szülőknek a vizsgálati eredményeket mindig részletesen, a problémahelyzeteket kihangsúlyozva, a szülőhöz igazodó kommunikációval közlöm. Minden esetben próbálom velük az összefüggéseket megláttatni, a mi- miért van vagy a miből mi következik elvét figyelembe véve. Elmagyarázom nekik a terápia szükségességét és azt is, hogy miért, hogyan születtek meg az én döntéseim.

Munkavégzésem önálló, a helyi innovációk eredményeit figyelembe veszem. Jó kommunikációs készségre törekszem mind a kollegákkal, mind a gyerekekkel, mind a szülőkkel. A kapcsolattartás formái és az együttműködés során használom a különböző infokommunikációs eszközöket és csatornákat. Nyitott vagyok a szülő, a gyermek, az intézményvezető, a kollégák, visszajelzéseire, felhasználom őket szakmai fejlődésem érdekében. A szakmai munkaközösség munkájában kezdeményezően és aktívan részt vállalom. Együttműködök pedagógustársaimmal különböző pedagógiai és tanulásszervezési eljárások (pl. szakmai nap) megvalósításában.

Be kell, valljam, hogy igen nehezen vettem rá magamat, hogy leírjam az életpályámat, hiszen életkoromnál fogva én is ahhoz a réteghez tartozom, akik az ezzel kapcsolatos fogásokat nem tanulták. Ahogy végig tekintek az eddigi pályámon, jól látható, hogy a gyógypedagógiának több szegletében is dolgoztam, részt vettem korai fejlesztésben, óvodás és iskoláskorú gyermekek fejlesztésében, és osztálytanítóként, diagnosztizáltam és dolgoztam felnőtt korúakkal. Elértem már azt az életkort, amikor főiskolás kollégák fordulnak hozzám mentorálásért, tanácsért, segítségért. Ez is nagyon fontos része az életemnek, a hivatástudatot ugyan nem tudom átadni, de példát tudok mutatni és a bennem felgyülemlett tapasztalattal őket erősíteni abban, hogy jól döntöttek, ha a pedagógus pályát választják. Kívánom nekik, hogy jellemezze életüket szakmai igényesség és élethosszig tartó tanulás. Módszertani tárházamat folyamatosan bővíteni szeretném, szakmai cikkek, tanulmányok olvasásával, illetve szakmai kutatások nyomán követésével. Törekszem az elméleti ismeretek gyakorlati alkalmazási lehetőségeinek megismertetésére.

Hiszem azt, hogy a pedagógus hivatás egy mélyen gyökerező, hosszú évek tapasztalata által kivirágzó csoda.

I. 2. A szakmai és személyes indítékok, elvárások a képzéssel kapcsolatban

Munkámban eltöltött életutam során a gyógypedagógia és a többségi pedagógia több szeletével találkoztam és dolgoztam benne. Ám a véletlen során úgy alakult, hogy ugyan néhány éven keresztül intenzív találkozásom volt különböző képzésekkel, ám néhány éve hiányt szenvedek ezen a területen. Múlt évben ugyan volt szerencsém két képzésben részt venni, de még úgy éreztem, hogy van bennem lendület. A pedagógiai munka együtt jár az élethosszon át tartó tanulással, amely nemcsak a folyton megújuló világra való nyitottságunkat jelzi, hanem a mindennapok taposó malmából való kilépést is. A pedagógus életében pedig az egészséges mentálhigiéné megtartása miatt elengedhetetlen, hogy megújuljon és új találkozásokban vegyen részt, ezzel kiegyensúlyozva a lelki életét. Múlt tanévben pályázat útján olyan képzésekben vettem részt, amelyek sokat jelentettek számomra. Nagyon élveztem a helyzetet annak minden nehézségével és örömeivel együtt. Új, örömmel feltöltött kapcsolatokat építettem ki, melyek úgy tűnik, hogy a hosszú távon is működnek. Gyógypedagógiai munkám során mindig a gyermek egésze a fontos. Gyógypedagógusként egy-egy gyermek esetében nem szabad kizárólag az iskolai életre koncentrálni, hiszen ő számos kapcsolat szereplője. Figyelembe kell vennem a családi hátterét, az előéletét vagyis az anamnézist, fel kell tudnom térképeznem az okokat, azt, hogy miből mi következik, és nem csak a következményekkel törődni. Foglalkoznom kell a pedagógusával esetleg többel, a szülővel, nevelővel, családdal is. Hivatásunk során a sikerélmény lassabban és hosszabb idő elteltével érkezik, kevésbé intenzíven, mint pl. egy jól szituált környéken dolgozó többségi pedagógusnak. Látható, hogy egy gyógypedagógus hivatása minden pillanatban a segítőhivatás, amely nagyfokú lelki kimerüléssel járhat, ha csak nem figyelünk fokozottan magunkra. A munkán kívüli minőségi idő eltöltésén túl kiváló feltöltődési lehetőséget biztosítanak a különböző képző intézmények. A felsorolt okokon kívül a munkaköröm betöltéséhez elengedhetetlenül szükséges egy szakvizsga megszerzése. Több lehetőség közül azért esett választásom erre a szakra, mert született gyógypedagógusként ez állt a legközelebb hozzám. Valamint számítva arra, hogy saját lakóhelyemtől 140 km-rel arrébb izgalmas lehetőség áll rendelkezésemre, melyben tevékenységem földrajzi helyzetétől két vármegyével arrébb élő, más- más területről érkező pedagógusokkal találkozom. Ezek a találkozások mindig hasznosak, hiszen így közvetlenül sűrítve vannak együtt általános iskolai alsó és felső tagozatos, szakképzésben dolgozó vagy óvodában dolgozó kollégák.

A képzéshez azzal a reménnyel fogtam neki, hogy a képzés során megtapasztalt új tapasztalatokkal felvértezve még hatékonyabban tudjam segítő szakmámat művelni.

I. 3. Önértékelés, fejlesztendő területek

Ebben a fejezetben célokom azt bemutatni, hogy a kompetencia területeimen belül mik az erősségeim és miben kell még fejlődni. Az Oktatási Hivatal által kiadott pedagógusminősítési eljárás útmutatója mutatott irányt. (2019-hatodik módosítás)

1. kompetencia -Szakmai feladatok, szaktudományos, szaktárgyi, tantervi tudás

Szakmai tudásom felépítését a tanítói diploma megszerzésével kezdtem. Ebben a munkakörben kevés, de minőségi időt töltöttem el. Pályám alakuláshoz mindenképp jó alap volt az az időszak, melyet inkább az útkeresés jellemezett. Egyéniségem és önismeretem alakulásával nem túl sokára a gyógypedagógiai pályán találtam magamat. Azonban azt vallom, hogy minden gyógypedagógusnak kellenek olyan alapok, melyeket a tanító- vagy tanárképzésen kapnak meg a hallgatók és ez fordítva is igaz. Folyamatosan hasznát veszem annak a tudásnak, amit a tanítói diploma megszerzésével szereztem. A tantárgypedagógiák és a különböző tantervek kezelése és ismerete a kezembe volt, nemcsak a többségi, hanem a szegregált is. Így könnyebb számomra a gyerekek vizsgálata és fejlesztése, hiszen közöm volt és van a mai napig a többségi tankönyvekhez, a tantervekhez, tanmenetekhez. Azon éveimben is, míg általános iskolában dolgoztam, a munkám része kellett, hogy legyen a tanterv ismerete. Közvetlen és baráti kapcsolatot ápolok több pedagógustársammal, akik mind más területén vannak a pályának. Van köztük általános iskolai tanító, van gyógypedagógus aki szegregált iskolában dolgozik, olyan is, aki gyógypedagógusként a többségi iskolába tevékenykedik, de van középiskolai és általános iskolai tanár is köztük.

Jelenleg szakértőként dolgozom, ami eléggé izolált munka. Ritkán van találkozás a különböző területen dolgozó pedagógusokkal. Nekünk szakértőknek kell keresni a velük való kapcsolatot. Könnyebb számomra megszólítani a pedagógusokat, hiszen tájékozott vagyok a különböző tantárgyak tanmeneteiben, a tantárgypedagógiában is, és az új típusú tankönyveket is ismerem. Látom, hogy azok a gyógypedagógus kollégáim, akik csak gyógypedagógusként dolgoztak és esetleg szegregált intézményben, számukra sokkal nehezebb a pedagógusokkal való kapcsolattartás és egyáltalán a vizsgálandó gyerekről alkotott reális kép megalkotása. Sokszor kérnek tőlem segítséget, melyet örömmel fogadok. Tudatosságra törekszem, szaktárgyi tudásom továbbképzéseken növelem. Rengeteg pedagógiai tartalmat olvasok az internet segítségével. Több szakmai csoportnak vagyok a tagja. Így mindig frissen tartom azt az ismeret halmazt, amely felelős a mai, folyton változó világban való eligazodásért. Hiszen nekünk pedagógusoknak kell alkalmazkodni a folyamatosan változó x, y, z... generációkhoz.

Erősségem, hogy a sok év tapasztalata, a kollegákkal való jó kapcsolat ápolása és a továbbképzések által a tanításához, vizsgálatához, fejlesztéshez szükséges tantervi és szakmódszertani tudással rendelkezem. A különböző fogalmakat pontosan, és következetesen használom. A helyzetnek megfelelő, változatos oktatási módszerekere törekszem, taneszközöket minél színesebb skálán alkalmazom. Ismerem és alkalmazom a Lépésről- lépésre pedagógiai program elemeit, a különböző kooperatív technikákat, a projekttanítás pozitívumait, a differenciálás technikáit. A vizsgálatok alatt segítségemre van a LongiKid és a Sindelar program eljárás menete és vizsgálati adottságai.

2. kompetencia -Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz kapcsolódó önreflexiók

A szakértői bizottsági tevékenységet egységes protokoll szabályozza. Ettől a protokolltól eltérni nem lehet. Így ez a munkatevékenységem kívülről van szabályozva. Azonban a vizsgálatok elosztása, beosztása és a vizsgálati eszközök kiválasztása a team feladata, ahol az én szerepem is meghatározó. Minden év elején együttes munka keretében a szakértői tevékenységben résztvevő összes kollegával közösen számba vesszük a beérkező kontrollvizsgálatokat és ezeket soroljuk be aszerint, hogy melyik milyen vizsgálatot igényel. Ezeket az intézmények által beadott dokumentumokat részletesen áttanulmányozzuk, ebből a folyamatból derül ki, hogy melyik vizsgálat tartozik csak a gyógypedagógusra, melyik közös vizsgálat a pszichológussal, melyik az, amelyiknél csak pszichológus kell, esetleg más szakember bevonása is szükséges.

Az új vizsgálatok folyamatosan egész évben érkeznek, így úgy kell az órarendünket beállítani, hogy bármikor lehessen akár egy sürgős esetet is behívni. Ennek az óratervnek az összeállítása elég bonyolult folyamat, hiszen a szakértői bizottság több tagból áll. Mindenki munkáját a teammunkának megfelelően kell összehangolni. Ettől tanév közben eltérni ritkán lehet. Az interdiszciplináris team munkája és együttműködése eredményeképpen kerül megállapításra a gyermek tanulási nehézsége vagy zavara.

Látható, hogy pedagógiai munkámat a tanév elején beállított órarendhez igazítom. Komoly tapasztalatot és szakmai tudást igénylő komplex munka. Egy- egy váratlan helyzethez nagyon gyorsan és rugalmasan kell tudni átszervezni a dolgokat. Ez csak annak megy rutinszerűen, aki már elég időt töltött el ezen a területen és van arról tapasztalata, hogy egy működő összehangolt tevékenységet hogyan lehet úgy átszervezni, hogy a team egyes tagjai ne sérüljenek és mindig az adott gyermek legyen a legfontosabb.

A vizsgálati protokollba azért némi rugalmasságot be lehet és kell is csempészni. Hiszen a vizsgálati anyagaink egy része kezd elavulttá válni, bizonyos vizsgáló eljárások (pl. Sindelar) pedig le vannak védve és csak az használhatja, aki elvégezte a hozzá tartozó tanfolyamot. Valamint a mai világban fontos környezetvédelmi szempontoknak sem kedvez a töméntelen mennyiségű papír használata, mely velejárója az eddigi gyakorlatnak. Éppen ezért én ebben a tanévben a több oldalas matematika vizsgálati eszközt elkezdtem átdolgozni, hogy minél rövidebb, kevesebb papír használatot igényeljen és áttekinthetőbb legyen. A vizsgálati eszközöket megfelelően választom ki, válogatva bennük a probléma súlyossága, minősége és az osztályfok szerint. A vizsgálat színesebbé tétele is épp annyira fontos, mint a és lényeges jól megszervezett, logikusan felépített egységek. Az aktuális tanévre szóló kitűzött oktatási céljaimat mindig megvalósítom, kreatív gondolkodásmódot és gyors problémamegoldást alkalmazok a vizsgálatok alkalmával. A vizsgálat alatt tudatosan törekszem a gyerekek motiválására, aktivizálására, a kölcsönhatásokat tudatosan felhasználom. Elkötelezett vagyok, és szakmailag felelősséget vállalok a szakmai fejlődésemért.

3. kompetencia-A tanulás támogatása

A szakértői gyógypedagógiai munka nem is valósulhat meg e terület szem előtt tartása nélkül. A vizsgálat végére érve kikerekedik számomra a gyermek tanulási problémája. Minden helyzetben a legjobb tudásom szerint elemzem a róla megtudott információkat. Nagy segítség a diagnosztikában a teammunka szerepe, hiszen a pszichológiai vagy intellektus vizsgálatokkal, esetleg gyógytornász, logopédus vagy egyéb szakember bevonásával a problémák analizálása könnyebb úton haladhat.

A pedagógiai helyzetnek megfelelően segítem a további útját az adott gyermeknek. Nem mindegy, hogy egy kis óvodást vizsgálok, vagy épp egy középiskolás diákot. Ugyanis vannak olyan részképességek amiket még óvodás vagy kisiskolás korban remekül lehet fejleszteni. Ám a nagy diákokat már speciális tanulást könnyítő technikákkal vértetem fel, legyen szó gondolattérképről, memória kampókról vagy hasznos internetes oldalakról. A szülőket minden esetben tájékoztatom a probléma gyökeréről, és ellátom őket is olyan tanácsokkal, melyek használatával az otthoni tanulás könnyebbé válik. Igyekszem a kérdésekre választ adni, és úgy útra bocsátani, hogy lehetőleg ne maradjon megválaszolatlan kérdés vagy űr senkiben sem.

Még egy szívet melengető dolog, ami ide kapcsolódik. Ahogy végig tekintek az eddigi pályámon, jól látható, hogy a gyógypedagógiának több szegletében is dolgoztam, voltam korai fejlesztésben, óvodás és iskoláskorú gyermekek fejlesztésében, és osztálytanítóként,

diagnosztizáltam és dolgoztam felnőtt korúakkal. Elértem már azt az életkort, amikor főiskolás kollégák fordulnak hozzám mentorálásért, tanácsért, segítségért. Ez is nagyon fontos része az életemnek, a hivatástudatot ugyan nem tudom átadni, de példát tudok mutatni és a bennem felgyülemlett tapasztalattal őket erősíteni abban, hogy jól döntöttek, ha a pedagógus pályát választják. Sajnos az utóbbi években csökkent a mentoráltak száma, de bízom benne, hogy a következő időszakban is lesz aki épp hozzám fordul.

4. kompetencia-A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség

A szakértői vizsgálatok során elsődleges szempont az egyéni bánásmód érvényesülése. Minden helyzetben a vizsgálatok egy szülői megbeszéléssel kezdődnek. Itt már kidomborodik az, hogy abban a két- három órában, míg a gyermeke velem van, kizárólag ő lesz a főszereplő. Ilyenkor a szülővel anamnézist veszünk fel, mely részletesen kirajzolja a gyermek életében való történéseket egészen a szakértői vizsgálat időpontjáig. A vizsgálat alatt nekem körvonalazódik egy kép, melyben próbálom az adott gyermeket elhelyezni. Azaz milyen a helyzete az iskolában, a kortársak között, az otthonában, hogyan tud kapcsolatokat építeni, hogyan hasznosítja azt a tudást, amelyet az iskolában adnak át neki. Mire hozzám kerül a gyermek, addigra általában már a pszichológus kollégák elkészülnek az intellektus vizsgálat eredményével. Ez nekem nagyon jó támasz, hiszen itt látom azt, hogy az általam végzett vizsgálatokkal kiegészülve melyik az a terület, amelyet a legjobban kell és lehet fejleszteni és melyik az, amire legjobban lehetséges támaszkodni.

Ha hátrányos helyzetű gyermekkel találkozom, akkor az első szempont az, hogy azt számba vegyem, hogy neki milyen lehetőségei vannak. Mi az, amivel érdemes és kell segíteni. A hátrányos helyzet esetében mindig a legfontosabb a hátránykompenzáció. Erre mondok egy-két példát is. Nagyon jó a kapcsolatomban a környékbeli iskolákkal. Így, ha egy hátrányos helyzetű tanulót küldenek el vizsgálatra, akkor a leírt információkat kiegészítik nekem szóban, illetve, ha megkapja az időpontot, akkor az iskolai gyógypedagógus segíti őket abban, hogy eljussanak a vizsgálatra. Ez azért különösen fontos, mert találkoztunk régebben olyan esetekkel, amikor az értesítés ellenére nem jelentek meg. A kérdésre a válasz az volt, hogy ők nem tudták, hogy az melyik nap. Hát valóban. Az ebben a helyzetben lévő szülők egy része nem birtokolja az idővel való kapcsolatot, egyszerűen nem tudnak az idővel bánni. A másik említésre érdemes dolog, hogy a városunkban működő, több olyan civil szerveződéssel is

kapcsolatban vagyok, akik, gyors és hatékony segítséget tudnak nyújtani. Még egy probléma körben szoktam segíteni. Ha egy hátrányos helyzetű gyermeket küldök a megyei szakértői bizottsághoz, akkor minden esetben felhívom az illetékes gyermekvédőket és a családvédőket. Ha az eset kívánja, akkor még a település jegyzőjével is beszélek, annak érdekében, hogy a gyermek a megfelelő napon eljusson a vizsgálatra. Az én életemet áthatják a sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyerekek. A továbbképzéseim és az érdeklődésem is a felé fordul, hogy nekik minél hatásosabban tudjak segítséget nyújtani.

5. kompetencia: A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység.

Amíg az előző intézményeimben voltam, ott, mint osztályfőnök elsődleges dolgom volt a közösség alakítása erősítése, melyben minden gyereknek van hely. A tevékenység remek eszköze volt a Lépésről- lépésre pedagógiai program, mely nagyszerű lehetőséget adott a differenciálásra, így az eltérő képességű vagy háttérű tanuló is azt érezte, hogy fontos tagja a közösségnek. Ez az érzést tovább fokozta, hogy javarészt projekt módszerrel dolgoztam, melyet kooperatív elemekkel egészítettem ki. A projekt módszer szintén arra jó, hogy minden gyermeknek ad munkát, a képességeinek megfelelően. Ezek a munkák mindig egyenértékűek voltak. Megtanulták a gyerekek, hogy egymás kiegészítve jön létre a siker. Tehát minden egyes gyerek a legfontosabb láncszem. Azt kellett érezniük, hogy nélkülük nem működik a gépezet. Így látható, hogy ilyen tanítási körülmények között, nem volt az fontos, hogy honnan jöttél, milyen batyuval érkeztél.

Az integrációról egészen korán szereztem tapasztalatot, mivel olyan iskolába kerültem, ami egyben integráló iskola is volt. Továbbá az első osztályomban, mely egy szegregált intézmény volt, indult el az a folyamat, hogy az integrálható gyermekeket az többségi általános iskolába helyezték. Nagyon féltettük őket, hiszen az intézményünk egy meleg, védelmező közeg volt, melyben igazán biztonságban érezhette magát minden gyerek.

Az integráció kezdetén felvettük a kapcsolatot a fogadó intézménnyel és a jövőendő tanító néikkel építettünk ki egy olyan utat, melyre lépve az integráció jól sikerült. A több év, melyet a gyógypedagógiai pályán töltök el, hozott számtalan olyan helyzetet, melyben az integrációt közvetlenül tapasztaltam és hozott olyanokat is, amelyekben közvetve segítettem. Csoportok és közösségek fejlesztésére az elmúlt pár évben közvetlenül nem volt lehetőségem,

a szakértői munka szegregált voltja miatt. Közvetve azonban tudom om ezt segíteni, oly módon, hogy a pedagógusok számára bármikor elérhető vagyok, szívesen megyek, vagy adok tanácsot elakadás esetén.

6. kompetencia: Pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése

Jelenlegi helyzetem a vizsgáló részéről, nem is engedi meg, hogy a vizsgálati eredményeket ne értékeljem és elemezzem. A kontroll vizsgálatoknál már egy konkrét fejlődési ívet is lehet elemezni., melyet a munkámból kifolyólag minden esetben meg is kell tennem. Az új vizsgálatok esetében pedig az adott vizsgálati helyzet elemzése a cél, összhangban az anamnézissel, intellektussal, az iskolai részről való tapasztalattal, a háttérrel. Amíg osztálytanító voltam, addig ezt folyamatosan tudtam végezni a tanulók életében. Az új vizsgálatok esetében pedig egyben elemzem a vizsgálati tapasztalatokat az adott addigi életúttal. Ilyenkor fontos összekapcsolni azt a szülőnek, hogy milyen összefüggés van egy- egy fejlődési periódus egyéni útja és az idegrendszer fejlődése között.

Én az értékelésben mindig a pozitív dolgokra törekedtem. Még a negatívumokat is próbáltam és próbálom úgy csomagolni, hogy abból egy- egy helyzet építkezni tudjon és a szülő ne rossz szájjal távozzon. Minden esetben a gyermek meglévő, jó tulajdonságaiból kiindulva fejlesztettem a személyiségüket, a közösségben elfoglalt helyükkel együtt. A gyerekeket az elfogadásra, társaiban való értékek észrevételére nevelem.

7. kompetencia: A környezeti nevelésben mutatott jártasság, a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselője és a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök átadásának módja

A pályám során erre a kompetenciára különösen szükségem volt. Hiszen mi vagyunk azok, akiknek sokszor naponta kell gyártani az újabbnál újabb szemléltető anyagot, eszközt stb. Az iskolák és saját zsebünk nem teszi lehetővé azt, hogy mindent pénzen vásároljunk meg. Zárójelben jegyzem meg: szerencsére. Számptalan és a pénzért megvásárolhatóaktól sokkal több lehetőséget nyújtanak azok az anyagok, melyeket úgy is hívhatunk, hogy újra hasznosítható dolgok. Nemcsak a technika és a rajzóra lehet bevinni különböző papír hengereket, dobozokat, a háztartásban szükségtelen holmikat, hanem remek eszközt lehet belőlük gyártani matematika, testnevelés, magyar órára is. A világhálón már temérdek eszközzel és főleg ötlettel találkozunk. Amíg a világháló nem volt ennyire elterjedt, mint manapság, addig is számptalan eszközt gyártottunk a kollégáimmal pl. tojástartóból szorzást segítő eszközt, vagy óvodásnak a vizuális koordináció fejlesztésére alkalmas eszközt, melyek többsége természetesen a gyerekekkel közösen készült.

Jelenlegi munkahelyemen pedig nagyon itt volt az ideje, hogy a fenntarthatósággal már komolyabban törődjünk, hiszen ez egy olyan téma, amely mellett elmenni nem lehet. A vizsgálat menete során nagyon sok papírt használtunk el, ideje volt a változtatásnak. Bizonyos dokumentumokat összevontunk, vagy csak a fele papírra nyomtattuk ki, ilyen lett pl. a gyermek és a szülő igazolása. Az anamnézis felvételére használt eddig nyolc oldalas dokumentumot is összehúztuk kétoldalásra. Jómagam pedig a marathóni hosszú matematika értékelőlapot szerkesztettem át szintén két oldalásra.

A közelmúltig saját magam és közvetlen kollégáim használták ezt az új értékelőt, míg a minősítem alkalmból az elnöknek megmutatva, kért belőle egy- egy példányt és már kaptuk is a visszajelzést arról, hogy jól és sokkal hatékonyabban működik a dolog. Ezen felbuzdulva már több tagintézménynek elküldtük a mintákat és várjuk tőlük is a visszajelzéseket. Ez az a terület, mely megkívánja, hogy nagy közösségi szinten foglalkozzunk vele, hiszen nemcsak rólunk, hanem a következő nemzedék sorsa és életminősége van a mi kezünkben.

8. kompetencia: Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás

A mi hivatásunk alapján véve magányos hivatás. Mivel akár a tanító vagy a tanár, de akár a vizsgáló bizottságban lévő pedagógus is, a gyermekkel/ gyerekekkel egyedül van. Egy- egy helyzet megoldása nagyon jó és gyors helyzetelemzést és sokszor problémamegoldást is sürget. Az én jelenlegi helyzetem speciálisabb, mint egy iskolában dolgozó pedagógusé, mert és a helyzetemből fakadóan szükségszerű az együttműködésem a szakmában dolgozó összes kollégával napi szinten. Egy- egy gyermeket nem nézhetek izoláltan, csak a gyógypedagógus szemével. Az intellektus vizsgálat elengedhetetlen része a munkánknak. Itt már van egy állandó kapcsolódási pontom a pszichológusokkal. A beszédészlelésben, megértésben, a hangok szeriális észlelésében, az auditív differenciálásban vagy a kommunikációban sérült, esetleg alaki, grammatikai hibával vagy a beszédfejlődés megkésettiséggel küzdő gyermekek vizsgálata során elengedhetetlen, hogy a logopédus kollégák véleményét, tanácsát kikérjem, esetleg egy logopédiai vizsgálatot kezdeményezzek. Szerencsére gyógytornász, konduktor TSMT terapeuta, szomatopedagógus, alapozó terapeuta is van a közvetlen munkatársaim között, így szinte minden probléma típusra megtalálom azt a szakembert, akivel együttműködve tehetünk valamit a gyermek előre haladásáért. Ha van egy- egy olyan speciális probléma, amelyre nincs szakember a munkahelyemen, akkor felkeresem a környékünkön azt a pedagógust, mely a speciális problémahelyzetben tud a megoldáshoz segítséget nyújtani. Volt már olyan helyzetem is, melyre egyáltalán nem találtam szakembert, ilyen a szem problémákkal küzdő gyerekek esete. Ebben az esetben azzal az országos vizsgáló bizottságokkal teremtek kapcsolatot, mely az ilyen esetekben tud irányt mutatni. A leírt helyzetekből is látható, hogy aktív és nyitott kommunikációra van szükség egy- egy probléma megoldás esetében, főleg ha ezzel egy gyermek életútjában fontos nyomot hagyunk.

9. kompetencia: Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért

Azt hiszem, hogy már gyerekkoromban eldőlt az a tény, hogy pedagógus leszek. Bárhova megyek a munkámon kívül, legyen az egy bevásárlás, vagy egy családi kirándulás, nincs olyan helyzet, amikor is ne lenne olyan találkozásom, melyben nyilvánvalóvá válik az én pedagógus létem. Az életem minden pillanatát áthatja a hivatásom. Erről a családom, különösen a gyerekeim tudnának mesélni, akik be vannak erre rendezkedve. Ez magától, természetes alakuló folyamat. Sem és, sem a családom többi tagja egészen a minősítésig ezt nem érzekelte, mert az én fejlődésemmel együtt alakult a pályám, a gyerekeim pedig már ebbe születtek bele.

A minősítem volt az a pont, melyben egyáltalán észleltem azt a speciális utat, melyet a környezetemben élőkkel bejártunk pedagógusként, pedagógus házastársként, pedagógus gyermekként. Szerencsés vagyok, mert a véletlen úgy hozta, hogy a szomszédaim is mind pedagógusok. Így a szabadidőm hasznos eltöltése és a baráti társaságom sem nélkülözi a más-más területről érkező pedagógusokat.

A szakmai fejlődésemért folyamatosan teszek, hiszen ez egy olyan hivatás, melyben az élethosszig tartó tanulásnak szerepe van. Számptalan képzésen, szakmai napon, konferencián vettem részt eddig és szeretnék a továbbiakban is.

Azért szeretem különösen a külső helyszíni képzéseket, mert ilyenkor van lehetőségem találkozni olyan pedagógusokkal, akikkel egyébként sosem találkoznék. Múlt tanévben a Sindelar képzésen a fővárosban voltam az ország különböző területeiről érkező tanítókkal, óvónókkal és gyógypedagógusokkal. Nagyon hasznos és építő találkozások voltak ezek. Közvetlen tőlük hallottam a fővárosi helyzetről vagy az északi, észak kelet országrészből érkezőktől az ottani helyzetről. Ezek a találkozások nem szolgálták közvetlenül a szakmai fejlődést, de az emberi oldalról nagyot tettek hozzá az én tapasztalataimnak. Ezzel csak azt szerettem volna érzékeltetni, hogy nemcsak a konkrét szakmai fejlődésünk a cél, egy-egy továbbképzés alkalmával, hanem ezt jó, ha kiegészítik olyan hatások, melyek a személyiségünket, az érzékenységünket és a nyitottságunkat erősítik, melyeket közvetlenül tudunk megjeleníteni a napi munkánkban.

II. SZAKMAI FEJLŐDÉST ELŐSEGÍTŐ TANULÁSI EREDMÉNYEK

II. 1. Nevelési, oktatási intézmény hatékonysága

A hatékonyság azt jelenti, hogy helyesen tesszük a dolgokat. Az eredményesség azt jelenti, hogy a helyes dolgokat tesszük.

(Peter F. Drucker) (BankRáció. hu)

Kurzus: Nevelési, oktatási intézmény hatékonysága

Dolgozat címe: Nevelési, oktatási intézmény hatékonysága

Kurzus oktató: Dr. Kontra József

Kivonat a dolgozathoz

A Bács-Kiskun Megyei Pedagógiai Szakszolgálat 2013. szeptember 1. nappal jött létre, amikor a pedagógiai szakszolgálatok működéséről szóló 15/2013 (II.26) EMMI rendelet teljesen új szervezeti alagra helyezte a szakszolgálati feladatokat ellátó intézményeket. Ettől az időponttól kezdődően minden megyében egy pedagógiai szakszolgálati intézményben egyesültek az addig különböző fenntartásban és szervezeti formában működő szakértői bizottságok, nevelési tanácsadók, beszédjavító intézetek és egyéb szakszolgálati feladatot ellátó intézmények. Az új intézményi rendszer elsődleges célja az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása, valamint a protokollok által meghatározott, egységes szemléletű és szakmai tartalmú diagnosztikai és terápiás munka megszervezése.

A továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás feladatot a székhelyintézmény szervezi, az egész megyét lefedő ellátási körzettel. A tankerületi tagintézmények a megyei szakértői bizottsági, továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás feladatok kivételével az összes szakszolgálati feladatot ellátják a saját illetékességi területükön.

Szakembereink többsége magasan képzett, több diplomával, további szakképesítéssel, illetve pedagógus szakvizsgával is rendelkezik. Rendkívül nagy értéket képvisel az a sokrétű, korszerű elméleti- és gyakorlati tudás, szakmai tapasztalat, amely itt felhalmozódott.

Pedagógiai szakszolgálati intézményünkben megalakultak a szakfeladatoknak megfelelő megyei szakmai munkaközösségek, melyek aktívan részt vesznek az intézmény szakmai munkájának irányításában, tervezésében, szervezésében és ellenőrzésében.

A Bács-Kiskun Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Kalocsai Tagintézménye, egy új, 2013 szeptemberében létrejött szervezet. A szakszolgálat jelenleg 19 fő főállású alkalmazottal és 9 fő óraadóval végzi munkáját.

Ellátott szakfeladatok: gyógypedagógus, logopédus, pszichológus, tanulásban akadályozott és pszichopedagógia szakos gyógypedagógus, szomatopedagógus, gyógytornász, gyógytestnevelő, szakszolgálati titkár, adminisztrátor, takarító, személy-és vagyonőr

Az Alapító Okirat alapján a pedagógiai szakszolgálati feladatok:

1. gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés, oktatás és gondozás
2. fejlesztő nevelés
3. szakértői bizottsági tevékenység
4. nevelési tanácsadás
5. logopédiai ellátás
6. konduktív pedagógiai ellátás
7. gyógytestnevelés
8. iskolapszichológiai, óvodapszichológiai ellátás
9. a kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók gondozása

Ellátási körzetünkön belül a kalocsai járáshoz 21 település tartozik.

A dolgozat második felében írtam az intézményünkben folyó pedagógiai munka hatékonyságáról. A szakértői vizsgálatoknak két útja van: új vagy kontroll vizsgálat. A vizsgálatot kérheti szülő vagy intézmény. Az új vizsgálat esetén a beérkezés után egy hónap múlva kötelesek vagyunk időpontot adni. Kontroll vizsgálat esetén az adott tanév során kap a gyermek időpontot. Kontroll vizsgálat kérő dokumentumot a vizsgálatot megelőző tanév végén nyújtatják be az intézmények. Ettől eltérő esetekben rendkívüli kontroll vizsgálat iránti kérelmet lehet benyújtani. A beérkező kérelmeket a szakszolgálati titkár minden esetben, pontosan rögzíti táblázatban. A munka órarend szerint folyik, de a gyerekek folyton változnak.

Minden év elején kidolgozzuk az új órarend struktúráját. Ez nem is olyan könnyű feladat, hiszen össze kell hangolni a pszichológus és a gyógypedagógusok órarendjét, úgy, hogy az új és a kontroll vizsgálatok számára is hatékonyan a rendelkezésére állhasson.

Intézményünk iránti érdeklődés fokozott, mivel az óvodai és iskolai fejlesztéseket csak rajtunk keresztül vehetik igénybe. Tantárgyi felmentések és tanulási zavarok esetén pedig mi küldjük tovább a gyermeket a megyei vagy országos szakértői intézményekbe. Szakértői vizsgálatokat már a legkorábbi életszakasztól végzünk, egészen a középiskolai évek végéig. Logopédiai ellátásra is egyre több gyerek szorul. A helyi rádióban rendszeresen szerepelünk a Szárnyat bontogató iskolaelőkészítő foglalkozás népszerűsítése vagy egyéb témák kapcsán. A hozzánk betérő szülők többsége tőlünk jó szájjal távozik. Központi irányítással működünk. A döntések is felsőbb szinten történnek, az intézmény fenntartása a vármegye kezében van. Az intézmény egyes egységei egymástól földrajzilag távol vannak, a tagintézményekben tagintézményi igazgatók végzik tevékenységüket. Az igazgatók minden héten értekeznek és itt kapják meg az aktuális információkat. Ezeket tagintézményi értekezletek formájában minden héten eljuttatják a dolgozóknak. Tagintézményi szinten mi feladatkörönként teamekbe szerveződünk. Hetente a nagy értekezlet után mi is összejövünk és a felmerülő kérdéseket vagy egy- egy esetet megbeszélünk.

Az intézmény minden évben megfogalmazza az elvárásait. Ebben különböző magas szintű követelményeket támaszt a dolgozók felé, mely tartalmazza a következőket: átláthatóság, ellenőrizhetőség, mérhetőség, szakszerűség, jogszabályok pontos ismerete, színvonalas ellátás, eljárásrend ismerete, szakmai együttműködés. Mind a hivatásunk iránt elkötelezett, felnőtt emberek vagyunk, feladatainkat a legjobb tudásunk szerint végezzük. Az egyes intézményekben hatékonyan jelen vagyunk, de csak annak a szülőnek és gyermeknek az életében, akit vizsgáltunk. Sok esetben találkozok úgy szülővel, hogy nem tudja, hogy van ilyen lehetőség. Éves szinten kellene eljutni minden óvodába és iskolába akár osztály és csoport szinten szülői értekezletek formájában. Az értekezleteink helyett sokkal hatékonyabb működést lehetne a szakmai műhelyekből kicsalogatni. Olyan szakmai műhely magvalósítása lenne a hatékony, mely közösséget építene és valódi szellemi műhelyként működne.

Reflexió

A dolgozat első részében azt az intézményt mutatom be, ahol dolgozom. Én itt már régi motorosnak számítok, mert néhány év kihagyás után ismét ide tértem vissza. Ismerem a szakterületeket és jól átlátom az intézményi szervezetet is. Sajnos néhány kolléga utazóként tölti be nálunk a hivatását, mint a logopédusok és a gyógytestnevelők. Heti egy nap van arra, hogy mindannyian találkozzunk. Ez a dolgozat azonban segített abban, hogy egy kicsit tovább lássak, mint a saját intézményem, hiszen számtalan tagintézmény végzi ugyanezt a sajtóságos munkát. Így az intézmények közötti együttműködést is jobban megértettem.

A munkahelyeken cél az, hogy a különböző puttonnyal érkező, különböző végzettségű, habitusú emberek együtt tudjanak dolgozni, egymás munkáját segítve és megértve. A kurzus ebben a felfedezésben is sokat segített. Belelátok a logopédiai foglalkozásokba, a korai fejlesztésbe, a rizikóvizsgálatokba és a kollégáim szakértői munkájába is. A tantárgy segített abban is, hogy több kompetencia területem fejlődjön. Az első volt a pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz kapcsolódó önreflexiók. A mi munkánkban első, kontroll vagy az Oktatási Hivatal által kirendelt vizsgálatot végzünk. A vizsgálatokat egy vizsgálati protokoll szabályozza. Minden egyes vizsgálatról szakértői véleményt kell készíteni, mely szintén szigorúan szabályozva van. A kurzus arra is jó volt, hogy kezembe vegyek olyan intézményi dokumentumokat, melyeket egyébként nem használok a mindennapi munkám során. Így jobban látom ennek a gépezetnek a sokszínűségét és hasznosságát. Jól esett, hogy ebben a dolgozatban helye volt annak, hogy saját véleményt formálhatunk az intézményünk működéséről, valamint saját javastatokat fogalmazhatunk meg a hatékonyabb működés érdekében. A kurzuson tanultakat szeretném a jövőben is beépíteni a munkám során.

II. 2. Fogyatékoságok ismeretrendszere

„Az utat ki- ki a maga módján járja, nincs két madár, amely az égen egyformán szállna.”
(Egyburka egy nadrág című filmből)

Kurzus: Fogyatékoságok ismeretrendszere

Dolgozat címe: Fogyatékoságok ismeretrendszere

Kurzus oktató: Gróf Anita

Kivonat a dolgozathoz

Ennek a kurzusnak az volt a célja, hogy még jobban megismerjem az integrált nevelés hatékonyságát, illetve az inkluzív pedagógia fontosságát. Már hosszú ideje vagyok a pályán, ám mindig akad a számomra is olyan területe, mely addig esetleg fehér folt volt. Az írásommal az volt a célom, hogy egy kilátástalan helyzetben is, ha minden szereplő igazán akarja, akkor működhet az integráció. Az sem volt számomra elhanyagolható szempont, hogy arra is rámutassak, hogy sajnos még mindig vannak olyan intézmények, akiknek az értelmezésében nem helyesen jelenik meg az integráció.

Holott az UNESCO által 1994- ben kiadásra került a Salamancai Nyilatkozat. Ebben olvasható először a befogadó illetve az inkluzív nevelés fogalma. Ekkor már leírásra került, hogy a befogadó iskolák egy olyan folyamatnak lehetnek a legsikeresebb tagjai, mely során a különleges bánásmódú gyermekek is hasznos és sikeres tagjai lehetnek az iskolának. Mert az iskola nem más, mint a társadalom lenyomata kicsiben. Kimondott tény, hogy az a gyermek tud egészséges felnőtté fejlődni, és hasznos tagjává válni a társadalomnak, akit a fejlődés útján megfelelő hatások érnek. A befogadás célja éppen az lenne, hogy a gyógypedagógiai problémával oktatási intézménybe lépő gyermek az ép társaival együtt nevelkedjen, így integrált oktatásban részesüljön. Ez a nevelés helyzet a sérült és az ép gyerek számára is erősen és pozitívan nevelő hatású. Hiszen az ép gyermek megtanulja előítélet nélkül kezelni a másságot, és elfogadni az eltérőt. Ezeknek a gyerekeknek már nem megnézni való furcsaság egy sérült emberrel való találkozás, hanem ugyanúgy fogja elfogadni, kezelni, mint bármely embert. Magyarországon Csányi Yvonne volt a kezdeményezője a hazai gyakorlat kialakításának. Már a 90- es évek elején megfogalmazta a magyar problémákat.

Ahhoz, hogy ez a dolgozat megíródjon egy olyan kisfiú életútját mutattam meg, akinek a fejlesztésében és életében már 3 éve jelen vagyok. Az én általam kiválasztott gyermek anamnézisében már terhelő adatként megjelenik a késői beszédindulás. Jelen volt a túlságosan megengedő nevelés is. Talán ezért tűnt úgy, hogy a kisfiú legnagyobb problémája az alkalmazkodás az óvodai élethez. Erősen hátrította a közös feladatokat, beszéde érthetetlen, a kommunikációja is eléggé szegényes volt. Az óvodai nevelés során furcsa dolgai kezdtek kialakulni: úgy tűnt az óvónéniknek, mintha nem is lenne jelen az óvodai életben. A közös foglalkozásokat nehéz volt tőle megtartani, jelenléte zavaróvá vált. Az óvodai szabályok meg- és betartása igen nehézkesen alakult. Gyermekdalok és mondókák hallgatásakor a fülét befogta és üvölni kezdett. Középső csoportos korában végeztem magánúton az első gyógypedagógiai vizsgálatát. Ezen vizsgálat alkalmával megállapítottam, hogy a gyermek együttműködése elmarad életkorától, figyelme extrém csapongó, monotonia tűrése nem alakult ki, kudarctűrő képessége határozott elmaradást mutat. Kudarctűrő képességénél feltűnő volt erős reagálása. Mondókák és gyerekdalok, de bármilyen ritmizálási kísérlet ellen nagyon tiltakozott. Finommotorikája feltűnő elmaradást mutatott. Beszéde nehezen érthető volt. Javaslatomra azonnal elkezdtek a logopédiai és a TSMT terápiát valamint belekezdünk a mi közös utunkba is.

A szakemberek között jó kapcsolat alakult ki, így fejlődését valóban komplexen és együttműködve tudtuk kezelni. Fejlődése lassú, de egyenletes folyamat volt. Az óvoda együttműködése továbbra sem volt kielégítő. A közös foglalkozásokról, programokról legtöbbször kirakták a folyosóra. Ötleteinket, tanácsainkat kevésbé használták. Az anya viszont szépen elkezdte a valódi együttműködést, melybe az otthoni következetes nevelés is bele tartozott. Óvodát ez kevésbé elégítette ki, hiszen a csoportos együttműködése továbbra is alacsony szintű volt. A Pedagógiai Szakszolgálat nagycsoportos korában megállapította a BTMN státuszt és a tankötelezettségének halasztását, normál, inkább felfelé eltérő IQ mellett. Kisváros révén a kisfiút a híre megelőzte, így került az iskolába. Ekkorra részképességei javarészt megfeleltek az iskolakezdéshez, ám kialakultak feltűnő és zavaró rituáléi, furcsa szokásai alakultak, társas együttlétben pedig megmaradt az együttműködés hiánya. Tanórákon furcsa dolgai voltak, bármikor felállt, belenyúlt másnak a táskájába, tolltartójába, egy alkalommal vetközni kezdett az ebédlőben. Másságát a többiek kevésbé tolerálták, szünetekben bántani kezdték, ennek következtében agresszívvé vált. A képességeire sem derült fény, hiszen a feladatokat egészen egyszerűen nem csinálta. Különösen az egyik tanító néni hátrította őt feltűnően.

Kimondatott több iskolai személy részéről, hogy a kisfiú nem való a többségi iskolába. A helyzet mind ezek ellenére pozitív fordulatot hozott. Az iskola igazgatóhelyettese olyan gyógypedagógus, aki a helyzet megoldására törekedett. Vettek fel egy gyógypedagógiai asszisztent kimondottan a kisfiú mellé, aki egész nap kísérte őt. Továbbá kezdeményezték, hogy a gyermek az SNI státuszba kerüljön. Ez idő alatt a gyermekpszichiáter diagnózisában megjelent az ADHD, mely nemsokára módosítva lett és megjelent mellette az autizmus is. Az igazgatóhelyettes közreműködésével, a gyógypedagógiai asszisztens bevonásával és a gyógypedagógus jelenlétével az iskolai ellentétek enyhültek. Kiemelkedő matematikai képességét szépen lassan észrevették és az iskolában folyó sakk szakkörbe irányították, ahol feltűnő tehetségről ad számot. A gyerekekkel való ellentétek kisimultak, megjelent életükben a tolerancia. A többi szülő elfogadóvá vált. Jelenlegi helyzete kielégítő.

Reflexió

Sajnos a tapasztalatom azt mutatja, hogy az eltérő fejlődésű gyermek családja nagy utat tesz meg az első szembesüléstől, a háritáson keresztül, egészen a felismerésig. Ebben az esetben sem volt ez másként, azonban édesanya személyiségének köszönhetően ezek a sérülések emlékké váltak. Látható, hogy kellett hozzá az anya felimerése és nagyfokú törekvése, az intézmény felől pedig egy olyan vezetésben lévő személy, aki jól tudja koordinálni az eseményeket, és egy olyan gyógypedagógus személye, aki összekötő lehet több téren is, valamint az iskolai dolgozók elfogadása, toleranciája. Ez a magas fokú összefogás vezetett oda, hogy a kisfiú jelenleg maximálisan részt tud venni az iskolai életben és abban jól is tudja magát érezni.

Azért választottam erre a feladatra az alanyomnak őt, mert itt már egy olyan életút látható, melyben az integrációs törekvés negatív és pozitív hozzáállása is jól látszik. Szép íve van a fejlődésnek és így a fejlesztés hatásossága is felismerhető. Jól körvonalazható, hogy egy beilleszkedésnek több szereplője van, a folyamat sohasem egyoldalú.

Sajnos az esetek többségében sérülésekkel teli az út. Ezen az úton ez a család most szépen halad. Cél, hogy az iskolai pályafutás végére egy a mai világban fontos pozitív emberi tulajdonságokkal rendelkező fiatallá váljon. Szerencsére jó helyzetbe került, így viszonylag hamar gyógyultak a sebek. Én személyesen azért örülök sikereinek, mert jelen voltam abban az időszakban is, amikor őt még a kudarcok érték és sikere nem volt semmiben. Én már ekkor láttam, hogy ez a fiú egy nagyon értékes ember.

A fenti esetből is látszik, hogy nekünk, pedagógusoknak nemcsak a jobb képességű diákokkal van dolgunk, hanem minden egyes emberpalántával. Lehet, hogy valamelyik diákunk nem mutat nagy eredményeket a tanulás terén, de akkor is meg kell benne látnunk az egyéb jó tulajdonságait, amik majd később őt előre viszik.

Nagy öröömre szolgál ez a kis történet. Látszik belőle, hogy az embernek, ha pedagógus, akkor az előrehaladás (sokszor sok- sok év munkája) hozza meg a válaszokat és sokszor az apró lépésekből a sikereket. Választásomnak volt még egy indoka. Ebben a történetben látszik a magam összetett szerepe, mert bizony az ő életében jelen voltam, mint vizsgáló, fejlesztő, gyógypedagógus, nevelő, vigasztaló, megnyugtató, védő és segítő lelki támasz. Boldoggá tesz az a tudat, hogy bizonyosan ennek a gyereknek és családjának életében nyomot hagytam és hagyni fogok!

II. 3. A pedagógus szerepe és munkatevékenysége

A pedagógus szerepe egy folyamatosan változó viszony a gyermeki világgal, mely változásból fakad a mindig megújuló és soha ki nem apadó szeretet.

Kurzus: A pedagógus szerepe és munkatevékenységei

Dolgozat címe: A pedagógus szerepkonfliktusai

Kurzus oktató: Benczéné Dr. Fekete Anikó Andrea

Kivonat a dolgozathól

A konfliktus szó keletkezésének ideje egybe esik az emberiség megjelenésével. Hiszen ahogy végig tekintünk a történelmen, számtalan esetben tapasztalunk háborúkat, érdekütközéseket. Eredeti jelentése szerint nem más, mint fegyveres harc. A fogalom az emberiség fejlődésével alakult, egy azonban állandó, hogy a konfliktussal biztosan együtt jár a harmónia megszűnése. A harmónia jelentése szerint egyensúly, összhang, egyetértés. A konfliktus nélkül tehát nincs élet, így természetes módon jelen van a pedagógiai intézményekben és az iskolában is.

A pedagógiai intézmények sokszereplős helyek, ahol az egyes szereplők között alá- fölé rendelt kapcsolat van. Megjelenhetnek a generációs ellentétek is, melyek nemcsak a tanár- diák, a tanár - szülő, hanem a tanár- tanár kapcsolatban is jelen vannak.

Napjainkban megváltozott és folyamatosan változik a pedagógus és diák, nevelő és nevelt, pedagógus- pedagógus, főnök- beosztott kapcsolata. Ennek a változásnak az alapja a hagyományos értékrend módosulása. A gyerek körében is hatalmas és folyamatos változás figyelhető meg. Egy- egy jelenséget már nem tudunk a régi pedagógiai módszerekkel és hozzáállással megoldani. A gyerekek lelki és szociális fejlődésének útja átalakult. Ehhez nekünk pedagógusoknak kell alkalmazkodni. A helyesen megoldott konfliktus helyzetből épülni tud a személyiségük, alakul empatikus érzelmük, pozitív energiát ad.

A megoldás során egyre inkább arra kell törekedni, hogy egyik szereplő személyisége se sérüljön, ne alakuljon ki senkiben sem veszteségérzés, ne hasson negatívan senki további életére. A jó kimenetelű konfliktus hat az egészséges lelki fejlődésre és alakítja az empátikus készséget, a kommunikációt és a toleranciát.

Olyan esettanulmányt írtam erre a témára, mely velem esett meg a munkahelyemen és egy pedagógus- pedagógus közötti konfliktust mutat be. Az utasításokat mi is központilag kapjuk, a vezetés azonban tőlünk fizikailag távol van, ezért az információk csak közvetve érkeznek, így már sokszor érzelmekkel felöltöztetve kapjuk. A helyzet már önmagában konfliktust gerjeszt, hiszen a hibázási lehetőség számtalan, az instrukciók és az információk terjedése nem mindig kielégítő. Én a pálya sokszínű, sokrétű útjait járom őszinte odaadással, gyermekkorom óta alakuló hivatástudattal. A pályám alatt a pedagógia több színterét megismerhettem. Voltam osztályfőnök szegregált intézményben, a korai fejlesztésbe is belekóstoltam, voltam normál tantervű óvodában és iskolában SNI gyerekek gyógypedagógusa. 8 évet – nem folyamatosan- pedig már eltöltöttem a Szakértői Bizottságban tevékenykedő gyógypedagógusként. Pályám alatt jó kapcsolatot alakítottam ki és ápolok a környéken élő pedagógusokkal. Ezeket az információkat azért tartottam fontosnak megosztani, hogy látható legyen rálátásom, nyitottságom. Jelenleg csak a szakértői munkát végzem. Gyógypedagógus kollégám egy szegregált intézményből érkezett. Ő eddigi pályáján kizárólag itt tevékenykedett. Életkorát és pályán eltöltött éveit tekintve előttem jár. Amikor ő ide került, akkor egy pár év kihagyás után én is éppen visszakerültem a Szakértéshez. Igen rövid idő alatt kellett beállnom újra, így minden időmet az új formanyomtatványokkal, az ismereteim felelevenítésével, az új törvények megismerésével töltöttem.

Sajnos kevés időt töltöttem azzal, hogy kollégáimnak - akinek ez a terület teljesen új volt - segítsek. Tudom, hogy ő nagyon szenvedett és nehezen rázódott bele a diagnosztika világába. Sokszor panaszkodott nekem, amit mindig meghallgattam, de valójában tovább léptem. Sajnos munkatársam a múlt évben azon a tényen, hogy rutintalansága miatt a vizsgálatai mindig hosszú időt vesznek igénybe, kiborult, láthatóan nagyon elfáradt. Ezen a szintén szakértőként dolgozó tagintézmény vezetőnk hamar túllépett, nem sok segítséget adva neki. Mire én észrevettem, hogy a rossz kedvének okozója gyakorlatilag én vagyok, addigra szegény már táppénzre ment.

A táppénze alatt sokat hívtam telefonon, próbáltam őt arról biztosítani, hogy mellette vagyok, és ha visszajön, kérje a segítségemet. Látszólag felvette a partner fonalat. Ám a betegszabadsága után is ugyanúgy ment minden tovább. Ekkor már én is jeleztem a vezetőnek a problémát. Ezzel egy időben, pedig őt is megkérdeztem, hogy hogyan tudnék neki segíteni. Ő elmondta nekem, hogy nem érti, hogyan végzek hozzá képest olyan gyorsan. Ez a tény őt nagyon bosszantja. Kértem, hogy jöjjön be hozzám hospitálni, hátha megoszthatom vele azokat a rutinokat, melyeket a több év alatt sikerült összeszednem. Azóta enyhült a kettőnk közötti feszültség. Sokat tanultam ebből az esetből. Már az elején látni kellett volna az ő leromlott komfort érzetét és mivel egyetlen gyógypedagógus kollégám, kötelességem lett volna őt már az elejétől folyamatosan segíteni, akár vezetni. Az esetből tanulva javasoltam azóta, hogy vezessünk be rendszeres együttműködésen alapuló szakmai műhelyeket, melyeken azok a szakemberek, akiknek ugyanaz a feladatkörük, megoszthatják egymással problémáikat, tapasztalataikat, kérhetnek segítséget. Bele láthatnánk egymás munkájába, módszereibe, átbeszélhetnénk a sikereket és a kudarcokat is. Reményeim szerint ennek több szempontú, közös gondolkodás és közös stratégiák kialakítása volna az eredménye.

Reflexió

Talán az én személyiségem alakulása a legtöbbet ettől a kurzustól kapta. Hiszen mindig a legfontosabb a gyermek, az ő személyiség fejlődése, alakulása, tanulmányai. A legkevesebb esik azonban ennek az átalakulásnak egy nagyon fontos szereplőjéről, a pedagógusról. Arról a pedagógusról, akiről megfélekedezik még saját maga is, sokszor elfeledve a személyiségének a sokszínűségét, mellyel helyt áll az intézmény, a gyerek/ gyerekek, a családja életében, a lakóhelye körforgásában. Csakhogy sokszor- legalábbis én- megfélekedezünk önmagunkról, arról, hogy harmonikus lelkünk nélkül a tanítás csak oktatás lesz. Nagyon fontos önmagunk karbantartása minden téren, hiszen egy-egy konfliktushelyzet nagyon sok energiát kivehet az emberből és jövetnek helyette negatív töltetű hullámok. Éppen ezért fontos az, hogy megfelelően tudjunk kezelni egy- egy olyan helyzetet, melyből konfliktus lesz, vagy már van. Az én szerepem miatt nem lett a kolléga és köztem mélyebb árok. A hatékonyság érdekében fontos, hogy azokat a konfliktusokat is kezeljük, melyek a saját munkatársaink és köztünk jönnek létre. Úgy tűnik, hogy a feljebbvalóim is nyitottak egy pedagógiai műhely kialakítására. Reálisabban látom a kollégám és köztem teremtődő konfliktushelyzetet és mindenképpen ennek a megoldására törekedtem.

II. 4. Az integráció és a szegregáció kérdései

Kurzus: Az integráció és szegregáció kérdései

Dolgozat címe: Az integráció és szegregáció kérdései

A kurzus oktató: Dr. Fináncz Judit

Kivonat a dolgozathól

A befogadás célja, hogy a gyógypedagógiai problémával oktatási intézménybe lépő gyermek az ép társaival együtt nevelkedve integrált oktatásban részesüljön. Európa északi országaiban, Norvégiában, Finnországban és Svédországban megszüntették az SNI kategóriát. Minden gyermek tekintet nélkül a tanulási nehézségeire és zavaraira az úgynevezett többségi iskolába jár és sajátosságainak megfelelően kapja meg a speciális megsegítést a tanulási ideje egy részében. Kevés a szegregált speciális iskola, ezeket kizárólag a már súlyos fokban értelmileg sérült gyermekek számára tartják fenn. Külön szolgáló központok állnak rendelkezésre a súlyos hallás, látás és beszédsérült gyermekek pedagógusai és szülei számára. Az Európai Unió országaiban nincsenek jogi akadályok arra, hogy a speciális igényű gyermekek integrálása megvalósuljon, viszont egész sor feltételnek kell szigorúan megfelelni. Csányi Yvonne volt a hazai gyakorlat első szervezője. A 90-es évek elején megfogalmazta a magyar oktatással kapcsolatos problémákat. Ezen problémák közül én gyakorló gyógypedagógusként jelenleg is látom (minden pozitív törekvés ellenére), hogy sokszor hiányosak a tárgyi és a személyi feltételek, az oktatás sem alkalmazkodik kellőképpen a sajátos igényű tanulók igényeihez, állapotához, annak ellenére, hogy pályázatok sora segíti a támogató pedagógiai rendszer kialakítását, megújítását.

Az integrált oktatási formában különösen elengedhetetlen a differenciálás, mely a során a pedagógus a tanulási folyamatot az egyes gyermek egyéni szükségleteihez igazítja. A differenciálás megjelenhet a tananyag nagyságában, tartalmában, felosztásában, az óra szervezésében, a tanulás ütemében, az alkalmazott módszerekben, a számonkérés típusában, módjában. Integráció esetében az is fontos tényezőként jelenik meg, hogy az integrált gyermekek értékelését ne mérjék máshogy, viszont az igazságosságot tartsák szem előtt. Számos jó gyakorlat alakult ki, tudatos tanulói önértékelés kifejtésére valamint a szöveges értékelésre. Nagyon fontos a gyógypedagógus szerepe, hiszen a befogadási folyamatot neki kell segítenie, beszélni, egyeztetni az intézmény vezetőjével, pedagógusaival. Tájékoztatni az

intézményt a gyermek erős és gyenge oldaláról, a szülőktől várható segítségről, a saját maga segítő szerepéről. Segíteni kell továbbá a befogadó pedagógust is.

Én egy olyan kislány rövid életútját mutattam be, akinek az iskolai fejlesztésében két tanéven keresztül részt vettem. A kislány egy kisvárosban született. Szülei mindketten egyetemi végzettségűek, megfelelő egzisztenciával. Koraszülöttként jött a világra a 28. héten, életét veszélyeztető születési adatokkal. Születése után azonnal olyan kórházba szállították, mely PIC osztállyal ellátott és inkubátorba került. Sajnos megszületése után nem sokkal agyvérzés érte. Mesterséges lélegeztetést is kapott. Egy éves korában került védőnők közvetítésével a korai fejlesztésbe. Ekkor már eléggé feltűnő volt a fejlődési elmaradása. Komplex fejlesztést kapott, melyben gyógypedagógus és gyógytornász foglalkozott vele. Az intenzív fejlesztés hatására hamarosan kúszni kezdett, de ezt a mászás szakasza nem követte. Ebben az időszakban még a szülőket kevésbé lehetett bekapcsolni a nevelésbe. A mozgásfejlődés erős megkésettségét követte a beszédfejlődés megkésetése. Három éves kora körül már eléggé feltűnő volt a kognitív terület megkésettsége is. Négy éves kora után a Szakértői Bizottság kijelölte számára az óvodai nevelést, a kisváros egyik integrációra részben nyitott óvodájában. Megkezdték az óvodai nevelését. Édesanya itt szembesült először konkrétan gyermeke eltérő fejlődésével, ekkor tapasztalta meg, hogy a kislányával egy életkorú gyermekek fejlődése hol tart. Újra visszakerült a korai fejlesztésbe egészen hat éves koráig. A fejlődése lassúvá, de egyenletessé vált. Elkövetkezett az iskolába lépés ideje. Intellektusa S. O. N. nonverbális teszttel mérve az átlag alatt volt regisztrálható. Édesanya a kisváros egyik olyan iskoláját választotta, melyben két fő gyógypedagógus is alkalmazásban áll. Az iskola a kislányt fogadta, szociális integrációban részesült, mely szerint kezdetben a napköziben és az étkezések alatt találkozott a többiekkel. Későbbiekben a tanítók kérésére napközis ellátását megszüntették.

Nehéz utat járt be a nevelésben- oktatásban részt vevő minden tag. A gyógypedagógus volt az, aki a feszültségeket enyhíteni próbálta. Meixner módszerrel megtanította számára az összes betűt, valamint a két és három betű összeolvasását. Matematikából a 10- es számkörben való tájékozódást, műveletek végzését. Az írás tanítását elutasította, inkább a finommotorika fejlesztését tűzték ki célul. A gyógypedagógus már jelezte a szülőknek, hogy nem ez a legjobb iskola számára. Hiszen csak fogadásról volt szó, sem a tanító, sem a szülőtársak nem alkalmazkodtak. A szülőknek két év kellett annak belátására, hogy iskolát kell váltani. Ugyanebben a kisvárosban egy olyan integráló iskolába mentek, ahol már az elfogadás magasabb szinten van. Olyan tanítónénihez kerültek, ahol nem volt kérdés a kislány elfogadása,

természetesnek vették ottlétét. A gyerekek is sokkal nyitottabbak voltak felé. Az integráció szintén szociális integráció volt, de ennek már egy kellemesebb változata, ugyanis már a testnevelés, ének- zene, technika és rajz órákon is együtt volt társaival. Magyar, matematika és környezetismeret órái pedig a gyógypedagógusokkal voltak. Itt kaptam én is szerepet. A vele való foglalkozások alatt, hamar tapasztaltuk, hogy fejlődése nehézkes, némely területen stagnáló folyamat. A figyelme extrém csapongó volt. A tantárgyi tudása megrekedt illetve visszaesett. Verbális képességei egészen jók voltak, ő ezzel kompenzálta egyéb gyenge képességeit.

Édesanyát nagyon jól lehetett segíteni és az együttműködése maximális volt. Közérzetünk sikeresen alakult. Egyre inkább körvonalazódott A-nak egy más fajta, inkább a praktikus dolgok felé való irányítása. Negyedik osztályos korában kontroll vizsgálata volt a Szakértői Bizottságnál. Ekkor intellektusát WISC-IV tesztel mérték, mely szerint intellektusa a középúlyos kategóriába tartozik. Ez magyarázatul szolgált a lassabb fejleszthetőséggel kapcsolatban.

Édesanya nem sokkal később nagy döntést hozott. Úgy döntött, hogy a következő tanévet már szegregált intézményben szeretnék folytatni. Döntését azzal is magyarázta, hogy kislányával egy osztályba járó gyerekek egyre inkább haladtak a kamaszkor felé, melynek jelei kislánya esetében nem mutatkoztak. Tudta, hogy mindezek ellenére a kislány lelki- és személyiségfejlődése továbbra is megfelelően alakulna, azonban a kamaszkortól féltette, ezért úgy döntött, hogy olyan gyerekek közé szeretné vinni, ahol a szülők hasonló utat jártak be, mint ő. Dolgunk még annyi akadt, hogy segítettük és elsimítottuk az átvezetés folyamatát.

A szülők nagyon hálásan több platformon is kiemelték az iskola minden egyes dolgozójának a hozzáállását és hálásan köszönték az ott töltött éveket. Azokat az éveket, melyek alatt nem éreztették velük gyermekük eltérő fejlődését, beilleszkedhettek a szülőtársak közé és 100%- os iskolai életet éltek, programokkal, közösséggel, jó barátokkal, életre szóló kapcsolatokkal, sikerélményekkel.

Reflexió

A kislány életét tovább követve az új intézménybe, kiderült, hogy az átvezetés nagyon sikeres volt. Az új iskolában kezdődő tanévben inkább a praktikus ismeretek megszerzése a cél, ebben pedig a kislánynak folyamatos sikerélménye van. Nagyon jól érzik magukat és még mindig kiemelik, hogy az integrációban eltöltött időszak erősen és pozitívan meghatározó volt életükben. Megmaradt az osztály tiszteletbeli tagjának, a rendezvényekre, kirándulásokra mindig megkapja a meghívókat, így továbbra is jelen van a többségi oktatásban résztvevő gyerekek életében és ez fordítva is igaz. Tehát egy integráció így is lehet sikeres. Ez az eset nem egy teljes iskolai pályafutásra szóló időszakot mutat be, hanem egy olyan időszakot, amikor megmutatja, hogy egy-egy gyerek az úton milyen hatásokat kap, mely az egész életére hatással van. Jó példa ez arra is, hogy az integráció lehet egy ciklus is a gyermek életében, ha az jó célt szolgál és a fejlődés érdekében áll, akkor mindenképpen sikeres. Így is lehet az integráció pozitív hatással a személyiségre. A bemutatott esetben az életút egy szakaszán látható az a folyamat is, melyben jól megfigyelhető az integráció sokszereplős tulajdonsága. Az is jól látszik, hogy a szülők szerepe milyen nagy és fontos. Az elfogadás útját talán még jobban megjárják, mint a saját gyermekük. Az integráció sikerének kulcsa mindig a pedagógus kezében van a szakmai alázattal, a gyermekekkel szembeni spontán szeretettel és az elfogadással együtt.

Olyan közösséget és környezetet kell varázsolnia, melyben minden gyerek szívesen jár, és minden szereplő birtokában van annak a képességnek, mely a társak elfogadását jelenti. A szülőkkel előítéletmentes kommunikáció kell folytatnia. Az órákon pedig jelen kell, hogy legyen a nagyfokú differenciálás. Pedagógusként nap, mint nap helyt kell állnunk. Ez a történet azért fontos a számomra, mert gyógypedagógusként fokozottan dolgom volt a szülőkkel és a család többi tagjával is. Fontos volt számomra ez a történet, hiszen ebből is látszik a pedagógus azon szerepe, mely megmutatja, hogy az ember életének fontos állomásait hogyan is kísérhetik a pedagógusok. Különösen jelentős azokban az esetekben, ahol a sérülés az egész életet meghatározó tényező.

III. TOVÁBBI TANULÁSI ÉS FEJLŐDÉSI CÉLOK MEGFOGALMAZÁSA

III. 1. A képzésen tanultak beépítésének lehetőségei a saját munkámba

Kíváncsian érkeztem a szakirányú továbbképzésre. Sok- sok továbbképzésen vagyok túl, de még sosem jártam olyan intézménybe, melyen belül ekkora gépezet működne. Motiváló volt, hogy Bács- Kiskun Vármegyei lakosként ritkán van lehetőségem az ország ezen része felé tartózkodni. Az meg külön öröm, hogy az ország több pontjáról és a pedagógus pálya több területéről érkező kollégákkal tölthetek minőségi időt. Már az első konzultációkon kiderült, hogy meg fogom azt kapni, amiért elkezdtem a tanulmányaimat. Érdekes volt, hogy számomra teljesen idegen emberekkel kooperatív módon gondolkodtam és sikerült az összehangolt munkára ösztönözni magunkat. Az egymás iránti odafordulás könnyebbé tette a munkát és megerősítést nyert az, hogy a pályánk során a támogatás még nagyobb szerepet kell, hogy betöltsön. Számomra különösen hasznos volt a szakmai önismeret, az önreflexió és a konfliktuskezelés a pedagógiai gyakorlatban. Az itt felszedett tapasztalatokat a későbbiekben biztosan hasznosítani fogom. Ezek a feladatok arra is rávilágítottak, hogy milyen szerepeket kap a tanár- tanár viszony. Folyamatosan kell azon is dolgozni, hogy az intézményünkbe lépő gyerek és szülője, nevelője szívesen jöjjön nap, mint nap. Ugyanolyan fontos kialakítani azt a bizalmi légkört melyben gyerek és felnőtt otthon érzi magát. Szerencsére rengeteg újabbnál- újabb cikk jelenik meg a világhálón, melyeket a hétköznapi taposó malmában nem biztos, hogy elolvastam volna, így viszont az egyes dolgozatok megírásához elengedhetetlenül szükséges volt számtalan anyag között kutakodni, olvasni. Sajnos mindig felkavarnak azok a hírek, melyek azt bizonyítják, hogy még mindig nem vagyunk az integráció elég magas fokán, annak ellenére, hogy az észak európai országok jó példával, jóval előttünk járnak. Az én számomra elengedhetetlen differenciálást sem használják a pedagógusok, mondván, hogy nincs arra idő. Sajnos az empátiánk még mindig csekély mennyiségű, pedig, ha egy kicsit is bele éreznének a pedagógusok az adott helyzetbe, netalántán egy akadályozott gyermek családjának életébe, akkor könnyebb lenne az helyzet elemzése, mely a tovább lépéshez szükséges.

Az is világossá vált a számomra, hogy a kollegákkal jobb kapcsolatot kell ápolni, sőt figyelünk kell egymás lelki rezdüléseit is. Segítő szakma a miénk, ezért fontos, hogy ez a kollegák felé is látható legyen.

III.2. Az elméleti ismeretek és a gyakorlati tapasztaltok összevetése, reflektálás

Az elméleti anyagok közül néhányal én nem igen foglalkozom, hiszen eddig maga az intézményi hatékonyság idegen volt a számomra. Jó volt az, hogy átláttam a rendszer hibáit, az én helyemet a rendszerben és a lázadás helyett logikusan felépített intézkedéseket fogalmaztam meg. Az integrációval foglalkozó tantárgyak pedig jólestek nekem. Hiszen a hétköznapiakban sajnos látom az anomáliákat és a jó példákat is. Ám valahogy azt érzem, hogy a tananyag emelkedésével a pedagógusok fásultsága is megemelkedett, nem kedvezve ezzel a tanítás eredményességének. Saját magam szakértői bizottsági tagként, közvetlenül tapasztalom, azt a jelenséget, hogy egyre több a tanulási nehézséggel és zavarral küzdő gyerekek száma. Még nagyobb sajnálattal tapasztaljuk a kollegákkal, hogy már számszerűleg kimutatható bizonyos fokú intellektus-hanyatlás is. Egyre többször találkozom olyan esettel, amikor a néhány évvel ezelőtti IQ még az átlagos övezetben volt, pár év elteltével ez a szint megsüllyedt. Több gyerek esetében észleltünk ilyen összefüggést, ekkor az újra mért intellektusuk az átlag alsó övezetében, vagy az átlag alatti övezetben regisztrálható. Ez egy szomorú jelenség és a mai üres, internetes tartalmak divatjának következménye. A pedagógusok pedig fásultak, mert ezeket a gyerekeket már egyre nehezebb motiválni. Hiszen mi történik az iskolában? Hosszabb ideig ugyanarra a dologra kell figyelniük. Mi történik a szabadidejük eltöltése közben? A tik- tokon és instagram világában villám videókat néznek, nagyon hosszú ideig, extrém gyorsan váltanak az egyes témák között, üres, értelem nélküli tartalmakat néznek már egészen fiatalon. Szóval nem is olyan könnyű most pedagógusnak lenni. Ám még mindig azt mondom, hogy az anyag feldolgozásnak már nagyon sok formája, módszere ismert. Ezek többségével a mai gyerekek hatékonyabban taníthatók lennének. Ilyenek a projekt módszer vagy a kooperatív technikák alkalmazása is. Egy picit ugyan eltértem a címben megfogalmazottól, de rájöttem, hogy engem több tantárgy érzékenyített ebbe az irányba. Új utakat kell keresnem, melyeket majd átadok a pedagógusoknak.

A mentálhigiénével összefüggő tantárgy is megmozgatott. Nagyon sok cikket olvastam el és szomorúan tapasztaltam, hogy saját magamon és a környezetemben lévő pedagógusokon is találok különböző jeleket a leírtakból. Ezzel egy felkiáltó jel is megjelent a fejemben. Olyan szép pálya ez a miénk, és ha senki nem törődik a mi jó érzésünkkel, akkor nekünk magunknak kellene ezt határozottan, tudatosan kézbe venni.

III.3. További szakmai tervek

A további szakmai terveim összefüggnek azzal, amit eddig csináltam, mégpedig a gyógypedagógiával. A TSMT terápia vizsgálóeljárását már elvégeztem, készülök, hogy a közeljövőben a terápiás részt is hozzá tegyem. Továbbá olyan új tanítási technikákra szeretnék szert tenni, melyeket eddig még nem ismertem, vagy újak a palettán. Az innovatív eljárások mindig felkeltik érdeklődésemet, hiszen a hatékony fejlesztés alapja a megfelelő módszertani ismeret, melynek folyton meg kell újulnia. Sajnos egy nagy álmomról le kell mondanom. Ez pedig az egyetemi képzés elvégzése. Sem anyagi forrásom nincs rá, sem időm. Hiszen a pedagógusnak manapság, ha meg akar élni és még gyerekeket is nevel, akkor több lábón kell állnia. Én is éppen így teszek, ezért a múlt évben indítottam a magán fejlesztő kuckómat, melyre úgy tűnik, van igény. Úgyhogy én a közeljövőben ezt szeretném fejleszteni a leginkább. Továbbá van egy hosszabb távú tervem is, ami még mindenfajta megvalósítás előtt van, egyelőre csak a lelkemben. Ez pedig az, hogy a gyógypedagógiát az idős gondozásba hogy lehetne bevinni. Nagyszerű kezdeményezésekkel találkoztam már más városokban, pl. idősebb, de még mozgásképes emberek tornája, öröm táncoltatása. Éppen a közelmúltban jártam egy másik városban, ahol egy nagyon lelkes gyógypedagógus hirdetett meg egy ilyen formációt. Kb. 20 idős emberrel mentek ki egy folyó gyönyörű partjára és zenére tornáztatták (inkább táncoltatták) izmaikat, ízületeiket. Nagyon motiváló videókat is láttam, mely külföldi idős otthonokban készültek, ezekben a meglévő képességek karban tartása volt a cél, olyan formában, hogy mind az idős ember, mind a szakember örömét szolgálták. Gyógytornászokkal beszéltem is már ez ügyben. Ez az én igazi nagy tervem, kitalálni annak a módját, hogy a gyógypedagógiát hogyan lehetne az idősgondozásba bele vinni. A szakértői munkát továbbra is szeretném olyan vagy még nagyobb empátiával, odaadással, szakmai alázattal művelni, ahogy azt eddig tettem.

„Azért vagyok pedagógus,
hogy a természetnek nyers gyémántját
vigyázattal csiszoljam kristályba!”
Németh László

FELHASZNÁLT IRODALOM

- A sajátos nevelési igény problémaköre- OKT ektf.hu <http://okt.ektf.hu> (letöltés: 2022. 10. 05.)
- Az integrált oktatás Európában [http://janus.ttk.pte.hu/tamop/tananyagok/sni/3_az_integrált_oktatás_Európában](http://janus.ttk.pte.hu/tamop/tananyagok/sni/3_az_integralt_oktatás_Európában) (letöltés: 2022. 11. 07. 15 óra)
- Bartha Éva, Győrik Edit, Hegedűs Judit: A segítő pedagógia módszertana (Belvárosi Tanoda Alapítvány, 2010.)
- Bács- Kiskun Megyei Pedagógiai Szakszolgálat: Szakszolgálati dokumentumok <http://bacspisz.hu/index.php/tagintezmenyek/kalocsai-tagintezmeny>
- Farkasné Bagó Emília: A nevelési, oktatási intézmény hatékonysága (2022.)
Fogyatékoságok ismeret rendszere (2022.)
A pedagógusok szerepe és munka tevékenysége (2022.)
Integráció és szegregáció kérdései (2022.)
- Halász Gábor: Oktatási rendszer (Műszaki Könyvkiadó 2001.)
- Kapronyi Ágnes- Zelenka Zsófia: A fejlesztő nevelés szakszolgálati protokollja (Educatio Társadalmi Szolgáltató Nonprofit KFT. 2015.)
- Kereki Judit: Kliensút kalauz (Educatio Társadalmi Szolgáltató Nonprofit KFT. 2015.)
- Kereki Judit-Szvatkó Anna: A koragyermekkori intervenció, valamint a gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés, oktatás és gondozás szakszolgálati protokollja (Educatio Társadalmi Szolgáltató Nonprofit KFT. 2015.)
- Laki Tamásné: Az együttnevelés műhelye (2010). Új Pedagógiai Szemle 2010. 1- 2. sz. <https://epa.oszk.hu> (letöltés: 2022. 10. 24. 22 óra)
- Mérő László: A dörzsölt szélkakas (Tercium Kiadó, 2021.)
- Oktatási Hivatal Útmutató a pedagógusok minősítési rendszerében a Pedagógus I. és Pedagógus II. fokozatba lépéshez Hatodik, módosított változata https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/pedminosites/2020/utmutato_a_pedagogusok_minositesi_rendszerben_6.pdf (Letöltés: 2022.04.22. 13:00)
- Papp Gabriella (2002). Az integráció, inklúzió fogalmak tartalmi elemzése gyógypedagógiai megközelítésben nemzetközi és magyar szinten (letöltés: 2022. 11. 05. 13 óra).
- Magyar pedagógia, 2002** - ojs.bibl.u-szeged.hu
- Szekszárdi Júlia (2001): A konfliktuskezelés gyakorlata. Új Pedagógiai Szemle, 5. sz. 86-103.
- Szekszárdi Júlia (1994): Konfliktuspedagógiai szöveggyűjtemény. Veszprémi Egyetemi Kiadó, Veszprém
- Tari Annamária: Ki a fontos: Én vagy Én? (Tercium kiadó kft,2013)

MELLÉKLET

Szent István Campus, Gödöllő
Cím: 2100 Gödöllő, Péter Károly utca 1
Tel.: +36-28/522-000
Honlap: <https://godollo.uni-mate.hu>

NYILATKOZAT

Alulírott LABASZÓ ZSÓFIA, a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem, GÖDÖLLŐ Campus, SZI GYÖKÖRÖK MESTERSÉGI TUDÓSBAN szak nappali/levelező* tagozat végzős hallgatója nyilatkozom, hogy a dolgozat saját munkám, melynek elkészítése során a felhasznált irodalmat korrekt módon, a jogi és etikai szabályok betartásával kezeltem. Hozzájárulok ahhoz, hogy Záródolgozatom/Szakdolgozatom/Diplomadolgozatom egyoldalas összefoglalója felkerüljön az Egyetem honlapjára és hogy a digitális verzióban (pdf formátumban) leadott dolgozatom elérhető legyen a témát vezető Tanszéken/Intézetben, illetve az Egyetem központi nyilvántartásában, a jogi és etikai szabályok teljes körű betartása mellett.

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem*

Kelt: 2023 év 04 hó 26 nap

R. R. R. R.

Hallgató

NYILATKOZAT

A dolgozat készítőjének konzulense nyilatkozom arról, hogy a Záródolgozatot/Szakdolgozatot/Diplomadolgozatot/Portfóliót áttekintettem, a hallgatót az irodalmi források korrekt kezelésének követelményeiről, jogi és etikai szabályairól tájékoztattam.

A Záródolgozatot/Szakdolgozatot/Diplomadolgozatot/Portfóliót záróvizsgán történő védésre javaslom / nem javaslom*.

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem*

Kelt: 2023 év április hó 25 nap

[Signature]

Belső konzulens

*Kérjük a megfelelőt aláhúzni!

A ZÁRÓDOLGOZAT/SZAKDOLGOZAT/DIPLOMADOLGOZAT/PORTFÓLIÓ TARTALMI KIVONATA

Dolgozat címe: Pedagógus kompetenciáim fejlődése

A dolgozatot készítő hallgató neve: Farkasné Bagó Emília

Szak, képzési szint és tagozat megnevezése: Sajátos nevelési igényű gyermekek integrációs pedagógusa Szak

Tanszék/Intézet megnevezése: Neveléstudományi Intézet

Belső témavezető: Gróf Anita gyakorlatvezető

A portfóliómban bemutatom a saját szakmai életutamat, és a képzés során megvalósuló szakmai fejlődést. Ezzel át tudtam gondolni, hogy mi az, ami számomra a napi motivációt adja. Azt a motivációt, mely lendületben tart, hogy nap, mint nap ugyanolyan lelkesedéssel tegyem a dolgomat.

Nekem a legnehezebb dolog saját magamról a kompetenciák mentén gondolkodni és saját magamat reflektálni. Önmagammal kapcsolatban reflektíven gondolkodni nem volt egyszerű feladat. A munkám során erre kevés a lehetőség, pedig jó dolog, hiszen megmutatkozik az, hogy mi az, amiben még fejlődnöm kell. Megelégedésemre szolgált a tanév során több kurzus is. Más megközelítésben láttam a munkahelyemet a Nevelési, oktatási intézmény hatékonysága című kurzus segítségével. Így a jövőben a problémákat már más szemszögből is látni fogom. A Fogytékosságok ismeretrendszer és Az integráció és szegregáció kurzusok a szívemet melengették, hiszen ezekben a témakörökben élek a napi munkám során. A pedagógus szerepe és munkatevékenysége kurzus pedig a szememet segített tovább nyitni így más oldalról is látni fogom ezentúl a konfliktusokat. Megtapasztaltam azt, hogy, mint pedagógus a megfelelő helyen és időben vagyok az életben és a pályám során. E felismerés által tudatosabban fogom magamat a fejlődés útján tartani. A beadandó dolgozatok arra adtak lehetőséget, hogy a saját munkámon keresztül lássam a pozitív és a negatív dolgokat is és köztük tudjak különbséget tenni. A tapasztalatokat pedig tudjam a további fejlődésem érdekében felhasználni.